

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ОСТРОЗЬКА АКАДЕМІЯ»
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ЦЕНТР ЗАОЧНО-ДИСТАНЦІЙНОГО
НАВЧАННЯ
КАФЕДРА ЖУРНАЛІСТИКИ ТА PR-МЕНЕДЖМЕНТУ

Допущено до захисту
на засіданні кафедри журналістики та PR менеджменту
(протокол № 10 від 12 травня 2026 р.)
В.о завідувача кафедри _____ Роман ШУЛИК

Кваліфікаційна робота у формі медіапроекту
на здобуття освітнього ступеня бакалавра
на тему: «Лонгрід "Жіночі голоси в сучасній українській літературі":
особливості планування та реалізації»

Виконала студентка 4 курсу, групи ЗЖ-41
Спеціальності 061 «Журналістика»
Бондарук Світлана Михайлівна

Керівник: доцент, кандидат філологічних наук
ГОДУНОК Зоряна Валентинівна
Рецензент – кандидат філологічних наук,
доцент
ШУЛИК Роман Тарасович

Острог, 2026

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ВИБОРУ ІДЕЇ ТА ФОРМАТУ ЛОНГРІДУ ПРО ЖІНОЧІ ГОЛОСИ В СУЧАСНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ЛІТЕРАТУРІ.....	13
1.1 Обґрунтування вибору проблематики медіапроєкту.....	13
1.2 Проблема лонгріду в джерелах і науковій літературі.....	15
1.3 Формати та практичні кейси з вирішення окремих аспектів проблематики медіапроєкту.....	18
1.4 Обґрунтування вибору формату медіапроєкту.....	20
1.5 Класифікаційні характеристики лонгріду «Жіночі голоси в сучасній українській літературі».....	23
Висновки до 1 розділу.....	25
РОЗДІЛ 2 ТЕОРЕТИКО-ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ РОЗРОБКИ ЛОНГРІДУ «ЖІНОЧІ ГОЛОСИ В СУЧАСНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ЛІТЕРАТУРІ».....	27
2.1 Управління змістом лонгріду про жіночі голоси в сучасній українській літературі.....	27
2.2 Управління часом під час розробки лонгріду.....	33
2.3 Управління ресурсами та закупівлями медіапроєкту.....	35
2.4 Управління вартістю медіапроєкту.....	37
2.5 Управління якістю медіапроєкту.....	39
2.6 Управління ризиками медіапроєкту.....	41
2.7 Управління командою медіапроєкту.....	43
2.8 Управління комунікаціями медіапроєкту.....	44
2.9 Моніторинг виконання медіапроєкту.....	46
Висновки до 2 розділу.....	49
РОЗДІЛ 3 ОСОБЛИВОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ ЛОНГРІДУ «ЖІНОЧІ ГОЛОСИ В СУЧАСНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ЛІТЕРАТУРІ».....	51
3.1 Проблеми з практичною реалізацією лонгріду.....	51

3.2 Особливості реалізації лонгріду про жіночі голоси в сучасній українській літературі.....	54
3.3 Рекомендації щодо вдосконалення розробки та реалізації лонгріду про жіночі голоси в сучасній українській літературі.....	57
Висновки до 3 розділу.....	59
ВИСНОВКИ.....	61
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ.....	66
ДОДАТКИ.....	72

ВСТУП

Актуальність теми медіапроєкту. Питання репрезентації жіночих голосів у сучасній українській літературі залишається актуальним і суспільно значущим, попри більш ніж тридцятирічну історію феміністичних текстів в українському культурному полі. Від початку 1990-х років, коли з'явилися такі тексти жіночого авторства, як «Польові дослідження з українського сексу», «Сестро, сестро», «Інопланетянка» та інші, а також було закладено теоретичні підвалини гендерного літературознавства в працях Соломії Павличко, Тамари Гундорової, Віри Агеєвої, Ніли Зборовської та ін., українська література поступово почала виходити за межі патріархальних і радянських моделей жіночої ролі [52]. Соломія Павличко, наприклад, однією з перших в українському літературознавстві поставила питання необхідності феміністичної методології для аналізу літературних текстів і переосмислення культурного канону [17].

Однак упродовж 1990-х і 2000-х років домінантним у масовій та канонізованій українській прозі залишалося «чоловіче письмо», у якому жіночі образи здебільшого виконували інструментальні функції — трофею, безіменної «дами серця», материнської фігури без власного голосу тощо [1, с. 237–279]. У частині жіночих текстів цього періоду відтворювалися стереотипні моделі фемінності, що засвідчувало глибину вкоріненості патріархальних уявлень у культурній традиції [2, с. 72–86].

Критичне осмислення цієї проблеми довгий час залишалося маргінальним і майже не виходило за межі вузького академічного середовища. Саме поняття «жіноча література» тривалий час мало знецінювальне або маргіналізоване трактування. Дослідниця Ганна Улюра зазначає, що проблема цього терміна полягає в його використанні як оціночної категорії, а не як означення окремого літературного досвіду [20, с. 6–20]. Натомість Т. Шарова підкреслює, що жіноча проза є жанрово й тематично різноманітною та не може розглядатися як периферійне явище літературного процесу [22, с. 214].

Переосмисленню жіночого письма значною мірою сприяли праці Тамари Гундорової, яка звертала увагу на особливості жіночого читання та жіночої авторської оптики. Аналізуючи творчість Ольги Кобилянської, дослідниця наголошувала, що жінка-письменниця здатна репрезентувати такий досвід, який не завжди може бути відтворений у межах чоловічого письма [4, с. 19–35].

Істотно ситуація змінилася після Євромайдану та Революції гідності, які стали каталізатором ширших процесів переосмислення відповідальності, суб'єктності й соціальних ролей в українському суспільстві. Гендерна проблематика також перестала бути «другорядною» та набула виразного публічного звучання [53].

Додаło новий вимір до українського літературного та культурного дискурсу повномасштабне вторгнення Росії у 2022 році. Війна суттєво вплинула на моделі гендерної репрезентації: жіночі досвіди військового часу — участь у бойових діях, волонтерство, переживання втрат, травм і вимушеного переміщення — дедалі частіше стають темою художньої та документальної літератури. Це сприяє руйнуванню стереотипних уявлень про фемінність і маскуліність та відкриває простір для нових наративів про суб'єктність [48].

Проте поява таких текстів нерідко супроводжується суспільними конфліктами, хвилями критики та медійними маніпуляціями, що свідчить про незавершеність процесу культурного переосмислення гендерних ролей [51].

У цьому контексті виникає потреба в медійному проєкті, який системно, доступно й аналітично осмислює жіночі голоси в сучасній українській літературі та простежує їхню еволюцію від маргіналізованих і стереотипізованих образів до повноцінної суб'єктної присутності. Такий проєкт сприятиме підвищенню рівня культурної й гендерної чутливості, розвитку критичного читання та формуванню ширшого уявлення про сучасний український літературний процес як багатоголосий і динамічний.

Отже, актуальність медіапроєкту зумовлена як трансформаціями української літератури після здобуття незалежності, так і сучасними викликами, пов'язаними зі сприйняттям і репрезентацією жіночих і гендерних досвідів, зокрема в часи російсько-української війни.

Проблематика, що висвітлюється в медіапроєкті. Сучасна українська література є динамічним і багатоголосим культурним простором, у якому дедалі помітнішим стає внесок жінок-авторок. Водночас жіночі голоси в літературі й досі стикаються з низкою системних проблем, що обмежують їхню видимість, інтерпретацію та повноцінну присутність у публічному й медійному дискурсі. Дослідники гендерних студій наголошують, що жіноче письмо в українській культурі тривалий час перебувало на периферії літературного канону та сприймалося як другорядне явище [20, с. 6–20]. Лонгрід, присвячений жіночим голосам у сучасній українській літературі, має на меті актуалізувати ці проблеми, звернути увагу на їхню соціальну й культурну значущість та сприяти формуванню ціліснішого уявлення про сучасний літературний процес.

Основною проблемою, яку порушує медіапроєкт, є нерівномірна репрезентація жіночого авторського досвіду в українському літературному та медійному просторі, що впливає на сприйняття літератури загалом і звужує можливості культурного діалогу. У сучасних гуманітарних дослідженнях проблема видимості жіночих голосів розглядається як важливий елемент культурної репрезентації та права на присутність у публічному просторі [29].

По-перше, ідеться про обмежену видимість жінок-авторок у літературному каноні та масовій рецепції. Попри активну присутність письменниць у сучасному літературному процесі, їхні тексти нерідко залишаються поза увагою широкої аудиторії або сприймаються як другорядні щодо «основного» літературного процесу. Це простежується у шкільних та університетських програмах, літературних оглядах, рейтингах і медіаматеріалах, де переважають чоловічі імена, тоді як творчість авторок представлена менш системно.

Показовими є списки Українського ПЕН «100 знакових творів українською мовою» (2019) та «100 знакових романів і повістей українською мовою» (2021) [49]. Попри прагнення укладачів охопити різні періоди розвитку національної літератури, більшість позицій у цих переліках належить чоловікам-авторам [50]. Хоча до списків увійшли твори Ольги Кобилянської, Ірини Вільде, Докії Гуменної, Оксани Забужко, Софії Андрухович та інших письменниць, їхнє представництво залишається помітно меншим. Така диспропорція відображає історично сформовану нерівність у процесі канонізації літератури й впливає на суспільне сприйняття українського письменства як переважно чоловічого простору, залишаючи внесок авторок менш видимим у колективній культурній пам'яті [1, с. 237–279].

По-друге, проблемою є стереотипізація жіночого письма та редукція його змісту. Тексти, написані жінками, нерідко сприймаються як надмірно емоційні, приватні або зосереджені винятково на «жіночих темах». Унаслідок цього складні соціальні, політичні, воєнні, екзистенційні й тілесні досвіди, які осмислюють сучасні авторки, залишаються недооціненими. Така редукція звужує поле інтерпретацій і позбавляє літературу її критичного потенціалу [54].

По-третє, існує розрив між академічними дослідженнями та широкою читацькою аудиторією. В українському літературознавстві є ґрунтовні праці про жіноче письмо, феміністичну критику та гендерні аспекти літератури, однак ці напрацювання рідко виходять за межі академічного середовища. Брак доступних медійних форматів для популяризації таких знань призводить до того, що значна частина читачів не має інструментів для глибшого осмислення текстів і контекстів [24].

По-четверте, недостатньою залишається кількість відкритих майданчиків для публічного обговорення жіночого досвіду в літературі. За моніторингом ІМІ, у 2025 році жінки були експертками лише у 21% матеріалів, а героїнями — у 16,5%, що свідчить про системно нижчу видимість жіночих голосів у публічному просторі [51]. В Україні бракує системних медіапроектів,

які б поєднували аналітику, інтерв'ю, інфографіку та мультимедійні формати для осмислення ролі жінок у сучасній літературі. Через це діалог між авторками, критиками та читачами залишається фрагментованим і несталим.

Запропонований медіапроект прагне створити доступну й багатовимірну розмову про жіночі голоси в сучасній українській літературі. Через аналітику, інтерв'ю з письменницями та візуалізацію ключових тенденцій лонгрід пояснює контексти виникнення цих текстів і розкриває їхній соціальний та культурний зміст. Медіапроект сприяє зміні парадигми сприйняття жіночого письма — від маргінального або нішевого до повноцінного елементу сучасної української культури.

Отже, проект спрямований не лише на популяризацію жіночих голосів у літературі, а й на формування нової читацької культури — уважної до контексту, чутливої до різних досвідів і відкритої до критичного мислення.

Обґрунтування вибору формату медіапроекту. Вибір лонгріду для висвітлення теми жіночих голосів у сучасній українській літературі зумовлений тим, що предмет дослідження охоплює кілька взаємопов'язаних пластів: історичний розвиток, культурні зміни, літературний дискурс, гендерні аспекти та читацьку рецепцію. У межах коротких форматів або новинних матеріалів таку комплексну тему складно розкрити повноцінно. Лонгрід дає змогу пояснити процеси, простежити причини й наслідки, зіставити різні точки зору та контексти, що особливо важливо для тем, пов'язаних із гендерною репрезентацією та культурними смислами.

Формат лонгріду утримує увагу читача, дозволяє поєднувати текст із візуальними елементами (ілюстраціями, графікою, аудіо- й відеоматеріалами) та розкривати явища цілісно, а не фрагментарно. Це підтверджують фахові дослідження, які вказують на те, що довгі тексти з контекстом й аналітичним шаром мають вищу впізнаваність і запам'ятовуваність серед аудиторії, а також сприяють глибшому розумінню культурних і соціальних процесів [13, с. 173–183]. Лонгрід не втрачає популярності серед читачів цифрових медіа: у всьому

світі він залишається тим форматом, який найкраще поєднує журналістську якість, аналітичність і можливість широкого охоплення [51].

Для теми жіночих голосів така форма є особливо доречною, оскільки дає змогу не лише подати факти, а й показати причини та наслідки культурних процесів. Саме лонгрід дозволяє простежити, як формуються літературні голоси, чому вони залишаються недостатньо помітними, які чинники впливають на їхню репрезентацію та як змінюється суспільне сприйняття. Формат сприяє послідовному розкриттю теми — від загальних тенденцій до конкретних прикладів і їхнього впливу на читача та суспільство.

Лонгрід також дозволяє інтегрувати інтерв'ю з письменницями, літературознавицями й критикинями, цитати з художніх творів, ілюстрації книжкових обкладинок та часові лінії. Це робить матеріал інформаційно насиченим і візуально зрозумілим. Такий підхід особливо важливий для теми, що потребує не лише інформування, а й емоційного та культурного відгуку.

Короткі форми, соціальні пости чи класичні репортажі не здатні охопити всю багатшаровість теми. Натомість лонгрід створює простір для змістовної публічної розмови, яка спонукає читача не лише отримати інформацію, а й осмислити її, побачити зв'язки між літературою, культурою, історією та сучасними суспільними запитами. Таке поєднання аналітики, літературної критики та медіапрактики робить вибір формату необхідним для досягнення мети проєкту [52].

Отже, формат лонгріду є найдоцільнішим для реалізації медіапроєкту, оскільки дозволяє комплексно висвітлити проблему недостатньої репрезентації жіночих голосів у сучасній українській літературі, поєднати фактологію з аналізом, створити простір для культурної рефлексії та забезпечити широкій аудиторії доступ до складної, але суспільно важливої теми.

Мета медіапроєкту – реалізувати аналітичний мультимедійний проєкт, покликаний подолати проблему недостатньої репрезентації та осмислення жіночих голосів у сучасній українській літературі.

Для реалізації мети було поставлено такі **завдання**:

1. Визначити основні етапи формування та розвитку жіночих голосів в українській літературі, а також простежити еволюцію жіночого авторського голосу та жіночих образів в українській літературі від ХІХ століття до початку ХХІ століття.
2. Охарактеризувати ключові теми, проблеми та тенденції сучасного жіночого письма, зокрема осмислення війни, пам'яті, травми, ідентичності та їхній вплив на український літературний процес.
3. Проаналізувати внесок сучасних українських письменниць у розвиток літератури та їхню роль у формуванні нових культурних і суспільних наративів.
4. Дослідити вплив медіа, літературної критики та читацької рецепції на видимість і сприйняття жіночих голосів у сучасному культурному просторі.
5. Розробити аналітичний мультимедійний медіапроект у форматі лонгріду, спрямований на популяризацію та осмислення жіночих голосів у сучасній українській літературі.

Об'єкт дослідження: лонгвід про жіночі голоси в сучасній українській літературі як культурне та суспільне явище.

Предмет дослідження: особливості планування, розробки та реалізації лонгвіду, який досліджує репрезентацію жіночого досвіду, тематику та авторську оптику в творах сучасних українських письменниць.

Методологічна база дослідження:

Під час створення медіапроекту було використано комплекс загальнонаукових і прикладних методів розробки медіапроекту. **Метод аналізу** використано для дослідження сучасного українського літературного процесу, творчості письменниць, репрезентації жіночого досвіду в літературі та медіа, а також структурних і змістових особливостей мультимедійного лонгвіду як інструменту висвітлення культурної тематики. **Метод синтезу** дав змогу поєднати історичний, літературознавчий, гендерний і медійний аспекти

дослідження в цілісну концепцію лонгріду. **Метод порівняння** використано для зіставлення жіночих і чоловічих моделей репрезентації в українській літературі, а також для визначення змін у зображенні жінки в різні історичні періоди. **Метод класифікації** було застосовано для систематизації основних тем і тенденцій сучасного жіночого письма, зокрема текстів про війну, тілесність, пам'ять, травму та ідентичність. Метод узагальнення застосовано для опрацювання та систематизації теоретичних праць літературознавиць і критикинь, наукових статей, медійних публікацій та художніх творів сучасних українських авторок, а також для узагальнення отриманих результатів і формулювання висновків дослідження. **Метод абстрагування** використано для виокремлення ключових проблем репрезентації жіночих голосів у культурному та медійному просторі.

Також у роботі використано **елементи контент-аналізу** для дослідження медійних матеріалів, рецензій, інтерв'ю та публікацій про сучасних українських письменниць.

Під час розробки медіапроєкту застосовано **прикладні методи створення мультимедійного лонгріду**: структурування матеріалу, добір ілюстративного контенту, інтеграцію цитат, візуальних елементів та аналітичних блоків для забезпечення цілісного й доступного сприйняття теми аудиторією.

Наукова значущість медіапроєкту полягає в поєднанні літературознавчого, гендерного та медійного підходів до аналізу сучасної української літератури, що забезпечує багатовимірне осмислення досліджуваного явища та розширює інтерпретаційні можливості його вивчення. Матеріали проєкту можуть застосовуватися під час вивчення сучасної української літератури, гендерних студій, медіакритики та культурології у закладах вищої освіти, зокрема в межах викладання відповідних навчальних курсів для спеціальностей «Журналістика», «Філологія», «Культурологія», «Гендерні студії» та інших суміжних гуманітарних напрямів. Вони також можуть бути використані під час

підготовки наукових досліджень, кваліфікаційних робіт і медіапроектів подібної тематичної спрямованості.

Практична значущість медіапроекту полягає у створенні доступного аналітичного лонгріду, який може бути використаний у журналістській, освітній та культурно-просвітницькій діяльності. Медіапроект може бути корисним для журналістів, літературних критиків, редакторів культурних медіа, студентів і широкої читацької аудиторії як джерело систематизованої інформації про сучасних українських письменниць та основні тенденції функціонування жіночого письма.

Практична цінність роботи також полягає в популяризації сучасної української літератури та розвитку критичного читання, гендерної чутливості й актуалізації суспільної дискусії щодо ролі жінок у культурному процесі.

Структура роботи: кваліфікаційний проект складається з мультимедійного лонгріду «Жіночі голоси в сучасній українській літературі» та описової частини. Описова частина складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел та літератури та (налічує 56 позицій) додатків.

Апробація: Результати кваліфікаційного проекту було апробовано під час XXXI наукової викладацько-студентської конференції «Дні науки» в Національному університеті «Острозька академія» (Острог, 11–15 травня 2026) із виступом на тему «Лонгрід "Жіночі голоси в сучасній українській літературі": особливості планування та реалізації» [9].

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ВИБОРУ ІДЕЇ ТА ФОРМАТУ ЛОНГРІДУ ПРО ЖІНОЧІ ГОЛОСИ В СУЧАСНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ЛІТЕРАТУРІ

1.1. Обґрунтування вибору проблематики медіапроекту

Проблематика репрезентації жіночих голосів у сучасній українській літературі пов'язана не лише з літературним процесом, а й із ширшими суспільними трансформаціями — переосмисленням історичного досвіду, гендерних ролей, культурної пам'яті та права на власний голос. Упродовж тривалого часу українська література розвивалася в межах патріархальної моделі світосприйняття, де жіночий досвід здебільшого репрезентувався не як автономний голос, а як допоміжний елемент чоловічого наративу [24].

Жінка поставала передусім як символічна фігура — мати, дружина, берегиня чи муза, тоді як її внутрішній світ, тілесність, професійна самореалізація та особиста суб'єктність залишалися периферійними темами [30]. У цьому сенсі література не лише відображала суспільні уявлення, а й закріплювала систему культурних ролей, у якій жіночий голос був обмеженим. Українська історикиня Оксана Кісь зазначає, що традиційна українська культура формувала чітко визначені соціальні ролі жінки, які згодом впливали й на літературну репрезентацію жіночого образу [44].

Водночас українська література має і власну традицію поступового виходу за межі цієї моделі. Уже наприкінці XIX — на початку XX століття у творчості Лесі Українки, Ольги Кобилянської, Наталі Кобринської та інших письменниць відбувається переосмислення жіночого образу [8, с. 10–17]. Жінка перестає бути лише об'єктом співчуття й постає як інтелектуальна та самостійна особистість, здатна до внутрішнього конфлікту, саморефлексії та активного вибору. Саме цей період закладає підвалини подальшого формування жіночої суб'єктності в українській літературі.

У радянський період ця тенденція значною мірою була деформована ідеологічними рамками. Образ «нової жінки» формувався як суспільно

активний, однак позбавлений індивідуальної чуттєвості та внутрішньої автономії [19]. Жіночий досвід підпорядковувався державному наративу, а не функції самовираження. Як зазначають дослідники, радянська модель емансипації фактично не передбачала повноцінної жіночої суб'єктності [53].

Новий етап осмислення жіночого письма розпочався після здобуття Україною незалежності. У 1990-х роках з'являються тексти, що змінюють уявлення про жіночу репрезентацію в літературі. Зокрема, роман Оксани Забужко «Польові дослідження з українського сексу» став важливим маркером відкритого проговорення тем тілесності, сексуальності, професійної самореалізації та постколоніальної травми [2, с. 72–86]. Дослідниця Тамара Гундорова зазначає, що українська література після здобуття незалежності почала активніше працювати з темами тілесності, травми та індивідуального досвіду, зокрема жіночого» [6, с. 264]. Попри це, літературний мейнстрим тривалий час залишався переважно чоловікоцентричним, а жіночі персонажі нерідко виконували другорядні або стереотипізовані ролі.

Суттєві зміни відбулися після Революції гідності та особливо після повномасштабного вторгнення Росії в Україну у 2022 році [52]. Тепер письменниці дедалі активніше осмислюють досвід війни, втрати, вимушеного переміщення, материнства, травми та пам'яті. Жінка в цих текстах постає не лише як об'єкт зображення, а як повноцінна учасниця історичних подій, що рефлексує власний досвід і формує новий спосіб бачення реальності [53]. Водночас зростає й суспільне та міжнародне визнання авторок: у 2019 році роман Гаськи Шиян «За спиною» отримав Літературну премію ЄС — уперше для української письменниці [49]. Показово також, що у 2023 році 17 із 25 найпродаваніших книжок за рейтингом Publishers Weekly були написані жінками, що свідчить про зростання читацького інтересу до жіночих голосів у світовій літературі [50].

Попри активний розвиток жіночого письма, проблема репрезентації авторок залишається актуальною. У літературних рейтингах, навчальних програмах і медіа жіночі тексти часто представлені неповно, а поняття

«жіночої літератури» нерідко редукується до емоційності або приватно-побутової проблематики. Водночас зберігається розрив між академічним осмисленням жіночого письма та його масовим сприйняттям. У науковому дискурсі сучасні дослідниці та дослідники вже розглядають жіноче письмо як складну систему культурних практик, пов'язаних із питаннями влади, суб'єктності, пам'яті, травми та історичного досвіду, тоді як у масовій читацькій рецепції ці тексти часто сприймаються спрощено або в межах стереотипних уявлень про «жіночу прозу». Така невідповідність між рівнем наукового аналізу та популярним сприйняттям ускладнює формування цілісного уявлення про роль жінок у сучасному літературному процесі. Саме тому існує потреба в медіапроекті, який поєднає фаховий аналіз із доступною сучасною подачею.

Отже, актуальність проекту полягає в необхідності показати еволюцію жіночого голосу в українській літературі — від маргіналізованого образу до повноцінної авторської та культурної присутності, зробивши це зрозумілим для широкого кола читачів.

1.2. Проблематика лонгріду в джерелах та літературі

Формат лонгріду як окремого виду мультимедійного журналістського матеріалу почав активно розвиватися на початку 2010-х років у зв'язку з трансформацією цифрових медіа та зміною способів споживання інформації. Одним із перших прикладів успішного мультимедійного лонгріду вважають матеріал *Snow Fall: The Avalanche at Tunnel Creek*, опублікований у 2012 році виданням *The New York Times* [54]. Проєкт поєднав текст, фото, відео, інтерактивну графіку та аудіоелементи, продемонструвавши нові можливості цифрового сторітелінгу. Саме після цього лонглід почали розглядати як повноцінний формат мультимедійної журналістики, здатний комплексно висвітлювати складні теми [25].

У сучасному журналістикознавстві лонглід визначають як форму подачі великого за обсягом журналістського матеріалу, що поєднує текстову

аналітику з мультимедійними елементами та нелінійною структурою сприйняття [56]. У дослідженні Уляни Лешко «Лонгрід як форма сучасної мультимедійної журналістики» наголошується, що цей формат дозволяє не лише інформувати аудиторію, а й створювати ефект глибокого занурення в тему через візуалізацію, інтерактивність та емоційний сторітелінг [13, с. 173–183]. Автори підкреслюють, що лонгрід особливо ефективний для висвітлення складних суспільних і культурних проблем, які потребують контекстуалізації та аналітичного підходу.

В українському медіапросторі проблематику лонгрідів досліджували Тетяна Музика [15], а також Уляна Лешко, авторка статті «Типи лонгрідів у сучасних онлайн-медіа: позитивні та негативні аспекти» [13]. Зокрема, Тетяна Музика визначає лонгрід як «новий метод контентного представлення в медіа», який виник унаслідок поєднання журналістики, мультимедійних технологій та принципів цифрового сторітелінгу [15].

Окремий напрям досліджень стосується ролі мультимедійності та конвергенції в сучасній журналістиці. У праці «Convergent Journalism an Introduction: Writing and Producing Across Media» наголошується, що цифрові медіа поступово відходять від лінійної подачі інформації та орієнтуються на комплексне поєднання різних каналів комунікації [31]. У цьому контексті лонгрід розглядається як приклад конвергентного журналістського продукту, що поєднує текст, візуальні матеріали, аудіо та інтерактивні елементи в межах єдиної історії.

Зарубіжні дослідники журналістики Білл Ковач і Том Розенстіл у праці «The Elements of Journalism» підкреслюють, що сучасна журналістика дедалі більше орієнтується не лише на швидкість подачі інформації, а й на здатність пояснювати складні суспільні процеси та створювати якісний контекст для аудиторії [34]. Саме тому аналітичні мультимедійні формати, зокрема лонгріди, набувають особливого значення в умовах інформаційного перевантаження.

Проблематика жіночих голосів у сучасній українській літературі також активно осмислюється як у літературознавчих дослідженнях, так і в культурній журналістиці. Значна частина наукових праць присвячена трансформації жіночого образу, формуванню жіночої суб'єктності та деконструкції патріархальних моделей репрезентації. У збірці «Фемінізм» дослідниця Соломія Павличко звертає увагу на те, що в українській культурі жіночий досвід часто підпорядковувався суспільним або національним ідеям, а не розглядався як окрема форма суб'єктного висловлювання [5].

Подібні проблеми порушує й Тамара Гундорова у праці «Гендер і письмо», де аналізується взаємозв'язок між гендером, літературною репрезентацією та культурними моделями жіночності [5]. Дослідниця наголошує, що українська література тривалий час відтворювала патріархальні уявлення про роль жінки, тоді як сучасне жіноче письмо поступово руйнує ці моделі та пропонує нові способи осмислення тілесності, ідентичності та досвіду. У ширшому теоретичному контексті цю проблему також осмислювала Джудіт Батлер, яка розглядала гендер як соціально й культурно сконструйовану категорію, що впливає на способи репрезентації жіночого досвіду в культурі та літературі [26].

У сучасних гендерних дослідженнях культура розглядається як один із ключових механізмів формування уявлень про жіночі ролі, ідентичність та суспільну видимість жінок [7]. Наталія Волошина у статті «Феномен сучасної жіночої прози» наголошує, що новітня українська література дедалі активніше порушує теми тілесності, сексуальності, війни, травми, материнства та професійної реалізації [48]. Авторка підкреслює, що сучасні письменниці виходять за межі традиційного уявлення про «жіночі теми» та інтегрують жіночий досвід у ширший соціальний і політичний контекст. У цьому ж контексті американська дослідниця Елейн Шовалтер підкреслює, що жіноче письмо формує окрему літературну традицію зі специфічним досвідом, тематикою та моделями репрезентації [33], що додатково підтверджує автономність і системність розвитку жіночого літературного дискурсу.

Особливу увагу сучасні дослідники приділяють жіночому досвіду війни. У культурній журналістиці та літературознавстві наголошується, що після 2014 року українська література значно активніше почала репрезентувати жіночий досвід воєнного часу — досвід військовослужбовиць, волонтерок, переселенок і цивільних жінок. Ці тексти розширюють традиційне уявлення про воєнну літературу та демонструють нові форми жіночої суб'єктності в умовах війни [55].

Отже, аналіз наукових і публіцистичних джерел засвідчує, що формат лонгріду є ефективним інструментом для висвітлення складних культурних і соціальних тем, а проблематика жіночих голосів у сучасній українській літературі потребує комплексного мультимедійного осмислення. Поєднання журналістської аналітики, літературознавчих досліджень, візуалізації та цифрового сторітелінгу дозволяє створити медіапроект, який не лише популяризує сучасну українську літературу, а й сприяє розвитку критичного мислення та культурної чутливості аудиторії.

1.3. Формати та практичні кейси з вирішення окремих аспектів проблематики медіапроекту

Проблематика жіночих голосів у сучасній українській літературі представлена в українському медіапросторі через різні журналістські та культурні формати, однак ці матеріали здебільшого мають фрагментарний характер. Вони висвітлюють окремі аспекти теми — постаті письменниць, книжкові новинки, інтерв'ю чи загальні тенденції — але рідко формують цілісну аналітичну картину явища.

Одним із найпоширеніших форматів є інтерв'ю з сучасними українськими письменницями, що публікуються в культурних медіа, зокрема на платформах Нromadske, Читомо та Суспільне Культура [54]. Перевага таких матеріалів полягає в реалізації принципу суб'єктності: авторка постає як носійка власного досвіду та інтерпретації літературного процесу. Водночас інтерв'ю як жанр переважно фокусується на індивідуальній позиції, що

обмежує можливість узагальнення та порівняльного аналізу в ширшому літературному контексті [3, с. 86–87].

Ще одним типом медіаконтенту є книжкові рецензії та огляди новинок у культурних медіа, зокрема в «ЛітАкценті». У них жіноче письмо здебільшого розглядається через окремі тексти або авторські індивідуальності. Наприклад, рецензія «У суспільстві непричетних» на роман «Вулиця причетних» Віри Курико демонструє типовий для цього формату підхід, коли увага зосереджується насамперед на сюжеті, наративних особливостях і стилі письма, тоді як ширші питання літературного канону та гендерної репрезентації залишаються поза фокусом аналізу [47]. Отже, рецензійний формат виконує радше рекомендаційну та інтерпретаційну функцію, ніж аналітичну.

Окремо варто виділити аналітичні матеріали культурних платформ, зокрема The Ukrainians, які осмислюють літературні та культурні процеси в ширшому суспільному контексті. У таких публікаціях жіночі голоси в літературі розглядаються як частина переосмислення української культури, особливо в умовах війни та постколоніальних трансформацій. Показовим є інтерв'ю з Оксаною Кісь «Жінки — не слабка стать», у якому дослідниця наголошує на важливості вивчення жіночої історії як повноцінної складової національного наративу [44]. Подібний аналітичний фокус простежується і в інтерв'ю з Оксаною Забужко «Про російський імперіалізм, Захід, фемінізм і мовне питання», де осмислюються взаємозв'язки між культурною пам'яттю, мовною політикою та гендерними аспектами сучасного суспільства [55]. Водночас навіть у цих форматах бракує системної візуалізації даних, порівняння поколінь авторок і структурованого аналізу їхньої медійної видимості.

Важливу роль у сучасному медіапросторі відіграють мультимедійні формати — подкасти та відеоінтерв'ю, які поступово інтегруються в культурні медіа. Зокрема, подкаст «Коли ми говоримо про книжки» присвячує перший сезон темі жіночого письма, де в розмовах із дослідницями, письменницями та

критикинями осмислюється досвід жінки, яка пише й читає. Окремо варто згадати подкаст «Матері-засновниці», що знайомить аудиторію з жінками, які стояли біля витоків українського фемінізму, формували жіночу інтелектуальну традицію та громадський рух. Також показовим є проєкт «Історії сильних», створений ГО «PRO WOMEN UA», який розповідає про українок кінця XIX – початку XX століття — письменниць, науковиць і громадських діячок, що боролися за освіту, професійну реалізацію та рівні права. Ще одним прикладом є відеоблог «Шалені автор(к)и», серія розмов про культуру, гендер та ідентичність, у межах якого за участі дослідників і літературознавців, зокрема Віри Агеєвої та Ростислава Семківа, аналізується жіноче письмо в ширшому культурному контексті. Перевагою таких форматів є доступність і популяризаційний ефект, однак їм притаманна відсутність системної аналітичної структури.

Отже, аналіз медійних практик свідчить, що тема жіночих голосів у сучасній українській літературі представлена в різних форматах, однак реалізується переважно фрагментарно. Інтерв'ю, рецензії, подкасти та аналітичні матеріали висвітлюють окремі аспекти проблеми, але не формують цілісної аналітичної моделі її осмислення.

Саме тому доцільним є формат лонгріду як інтеграційної медійної форми. Він дозволяє поєднати інтерв'ю, аналітику, історичний контекст, цитати та мультимедійні елементи в єдину структуру, забезпечуючи комплексне представлення трансформації жіночого письма в українській літературі.

1.4. Обґрунтування вибору формату медіапроєкту

Проблематика репрезентації жіночого досвіду в сучасному літературному процесі охоплює кілька взаємопов'язаних площин. Вона включає історичну еволюцію жіночого письма в українській літературі, трансформацію авторської суб'єктності, зміну моделей зображення жінки в культурній традиції, вплив соціальних і політичних подій на літературний

процес, нові теми сучасного жіночого письма, а також роль медіа й літературної критики у формуванні видимості письменниць у культурному просторі. Сукупність цих аспектів потребує не лише фактологічного викладу, а й системного пояснення та аналітичного осмислення причинно-наслідкових зв'язків.

Саме тому для реалізації медіапроєкту було обрано формат лонгріду. Сучасні цифрові медіа функціують у межах конвергентної моделі, що передбачає інтеграцію текстових, візуальних та інтерактивних елементів [23, с. 151–154]. Лонгрід у сучасній медіапрактиці розглядається як розгорнутий аналітичний мультимедійний матеріал, що поєднує глибину змісту, послідовну композицію та різні типи контенту [31]. На відміну від коротких інформаційних жанрів, він дозволяє не лише інформувати аудиторію, а й створювати повноцінний контекст для розуміння явища [34].

Для теми жіночих голосів у сучасній українській літературі це має принципове значення. Ідеться не лише про представлення окремих письменниць чи тенденцій, а про відтворення логіки формування культурного явища: від історичної обмеженості жіночої суб'єктності до розширення тематичних горизонтів і входження жіночого письма в сучасний літературний процес [16]. Лонгрід дає змогу подати це як цілісну картину, а не набір розрізнених фактів.

Важливою перевагою лонгріду є його структурна гнучкість [52]. Формат дозволяє вибудовувати матеріал від історичного контексту до сучасності, від загального опису до конкретних прикладів, від теорії до її літературного втілення. Це особливо важливо для теми жіночих голосів, де необхідно простежити динаміку культурних змін.

Окремої уваги заслуговує аналітичний потенціал лонгріду. Тематика гендерної репрезентації в літературі потребує роботи з великим обсягом контекстуальної інформації: історичні обставини, культурні стереотипи, літературознавчі концепції, суспільні трансформації після незалежності, вплив Революції гідності та виклики російсько-української війни. У коротких

форматах ці аспекти залишаються фрагментарними, тоді як лонгрід дозволяє розкрити їх у взаємозв'язку.

Ще однією перевагою є поєднання тексту й візуальних елементів. До лонгріду можуть інтегруватися обкладинки книжок, цитати, хронології, інфографіка, портрети письменниць, фрагменти інтерв'ю та статистичні дані, що підсилює сприйняття складної інформації.

Вибір лонгріду зумовлений також особливостями цифрового споживання контенту. Сучасні дослідження цифрової журналістики засвідчують, що в умовах надлишку інформації та конкуренції за увагу аудиторії користувачі дедалі частіше взаємодіють із форматами, які поєднують інформативність із глибшим наративним опрацюванням теми та мультимедійною подачею. Зокрема, у наукових розвідках підкреслюється, що довгі мультимедійні журналістські форми (digital longform) здатні підвищувати рівень залученості та сприяти глибшому розумінню складних суспільних і культурних явищ, оскільки поєднують текст, візуальні елементи та інтерактивність, формуючи більш тривалий цикл уваги й осмислення контенту [27]. Лонгрід поєднує глибину аналітики й доступність подачі, що робить його ефективним форматом для складних культурних проблем [28].

Прикладом ефективності такого підходу є досвід цифрового сторітелінгу в Індії, де він став потужним інструментом феміністичного активізму та соціальних змін. Такі цифрові історії порушують питання гендерної соціалізації, домашнього насильства, сексуальних домагань і розширення прав та можливостей жінок [32].

Окрім цього, лонгрід забезпечує багатоголосість матеріалу: поєднання авторського аналізу, цитат із творів, позицій дослідниць і критикинь, інтерв'ю та медійних фрагментів формує багатовимірне осмислення явища. Формат також дозволяє уникнути спрощення теми. Жіноче письмо часто редукується до стереотипів про «емоційність» чи «приватність», однак розгорнутий матеріал демонструє ширший спектр тем: війну, пам'ять, тілесність, травму,

професійну реалізацію, материнство, політичний вибір, ідентичність і свободу.

Практика сучасних медіа підтверджує ефективність довгих аналітичних форматів у формуванні нової оптики сприйняття складних явищ, особливо в контексті культурної пам'яті та гендерної чутливості. Лонгрід не лише інформує, а й впливає на спосіб осмислення теми. Важливим є і його комунікативний потенціал: поєднання тексту та візуальних елементів формує уважніше й глибше читання замість швидкого споживання інформації. Це особливо важливо для теми жіночих голосів: ідеться не лише про популяризацію авторок, а й про формування критичного сприйняття літературного процесу.

Отже, лонгрід є доцільним форматом для реалізації медіапроєкту, оскільки забезпечує аналітичну глибину, структурну цілісність, мультимедійність і доступність, дозволяючи комплексно представити жіночі голоси як складне культурне явище сучасної української літератури.

1.5. Класифікаційні характеристики лонгріду «Жіночі голоси в сучасній українській літературі»

Передусім, наша робота належить до культурно-просвітницьких медіапроєктів. Її основна функція полягає не лише в інформуванні про факти літературного процесу, а й у популяризації сучасної української літератури, актуалізації проблеми гендерної репрезентації, формуванні культурної чутливості та розвитку критичного читання. На відміну від інформаційних матеріалів, він спрямований на пояснення складних явищ і введення читача в ширший історико-культурний контекст.

За тематичною спрямованістю проєкт є культурно-літературним. Його об'єктом є сучасний український літературний процес, зокрема творчість письменниць, трансформація жіночої авторської суб'єктності, нові тематичні напрями письма та рецепція жіночого досвіду. Водночас він має

міждисциплінарний характер, поєднуючи літературознавчий, культурологічний, гендерний і медійний підходи.

За функційним призначенням це аналітичний медіапроект. Його мета — не фіксувати факти, а осмислювати культурні процеси: маргіналізацію жіночого письма, трансформацію моделей репрезентації жінки в літературі, появу нових тематичних акцентів та вплив суспільних змін. Це дозволяє розглядати окремі тексти як частину ширшого культурного процесу.

За форматом проект реалізовано як лонгрід, який виконаний у жанрі огляду, однак включає фрагменти інтерв'ю із сучасними українськими авторками. Йому притаманне поєднання аналітичного тексту з інтерв'ювальними вставками та елементами мультимедійної подачі, що забезпечує поєднання узагальнення та безпосередніх авторських голосів. Така структура дозволяє комплексно висвітлити проблематику жіночих голосів у сучасній українській літературі.

За способом подачі інформації це мультимедійний проект. Він поєднує текст із цитатами, портретами письменниць, обкладинками книжок, хронологічним інтерактивним таймлайном, а також відео- та аудіозаписами інтерв'ю з письменницями.

За платформою поширення це цифровий онлайн-медіапроект. Його реалізація в цифровому середовищі зумовлює модульну структуру, можливість нелінійного читання та поєднання тексту з мультимедійними елементами. Онлайн-формат забезпечує доступність і глибину одночасно.

За тривалістю проект належить до довготривалих цифрових медіаматеріалів, оскільки передбачає послідовне розгортання теми через розділи, що формують цілісну аналітичну структуру.

За повторюваністю він є одноразовим авторським продуктом, створеним як цілісний завершений медіапроект без періодичного оновлення контенту.

За локалізацією проект є національним за змістом і тематикою, оскільки зосереджується на українському літературному процесі, але водночас має

потенційну міжнародну релевантність у контексті досліджень гендерної репрезентації та сучасних літературних студій.

За типом аудиторії проєкт орієнтований на масову аудиторію зі спеціалізованими інтересами. Він спрямований на читачів, які цікавляться сучасною українською літературою, культурною журналістикою та гендерною проблематикою, але водночас залишається доступним для широкої аудиторії — студентів, викладачів, журналістів і читачів культурних медіа.

За характером комунікації це рефлексивно-дискусійний проєкт. Його мета — не лише передача знань, а й стимулювання осмислення, переоцінки культурних уявлень і участі в суспільному діалозі щодо видимості жіночих голосів у літературі.

За типом контенту це авторський аналітичний медіапроєкт. Авторський характер проявляється в концепції, відборі матеріалу та інтерпретації, а аналітичний — у розкритті культурного змісту літературних явищ. Така модель відповідає меті проєкту — показати механізми формування жіночої видимості в літературному просторі.

Висновки до першого розділу

Сучасна українська література демонструє активний розвиток жіночого письма та розширення тематичних меж авторської репрезентації. Водночас проблема видимості жіночих голосів у літературному каноні та медійному просторі залишається актуальною. Попри зростання кількості письменниць, літературної критики та культурних публікацій у медіа, присвячених сучасному літературному процесу, тема жіночого досвіду досі потребує системного осмислення й ширшого представлення в інформаційному просторі.

Було з'ясовано, що сучасне жіноче письмо охоплює широкий спектр тем: війну, пам'ять, травму, тілесність, материнство, професійну реалізацію, свободу та ідентичність — і стає важливим складником сучасного українського літературного процесу.

Аналіз сучасних медійних форматів показав, що окремі аспекти цієї теми вже висвітлюються в культурній журналістиці, проте часто фрагментарно та без комплексного контексту. Саме тому найбільш доцільним форматом для реалізації медіапроєкту було обрано лонгвід, який дозволяє поєднати аналітичний текст, історичний контекст, літературний аналіз і візуальні елементи.

Доцільність створення культурно-просвітницького лонгвіду підтверджується також специфікою сучасного цифрового споживання контенту, де зростає інтерес до глибоких аналітичних матеріалів. Формат лонгвіду дає змогу не лише інформувати аудиторію, а й формувати цілісне уявлення про жіночі голоси як важливе культурне явище сучасної української літератури.

РОЗДІЛ 2

ТЕОРЕТИКО-ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ РОЗРОБКИ ЛОНГРІДУ «ЖІНОЧІ ГОЛОСИ В СУЧАСНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ЛІТЕРАТУРІ»

2.1. Управління змістом лонгріду про жіночі голоси в сучасній українській літературі

Процес управління змістом медіапроєкту «Жіночі голоси в сучасній українській літературі» охоплює п'ять основних етапів: ініціацію, планування, реалізацію, моніторинг і завершення. У роботі застосовано базові принципи проєктного менеджменту, що дозволили структуровано організувати створення лонгріду та забезпечити цілісність його змісту.

Рис. 2.1.1 Життєвий цикл медіапроєкту

Першим етапом стала ініціація. Було сформовано концепцію проєкту, визначено проблему, мету та формат реалізації. Основна ідея полягає в дослідженні репрезентації жіночих голосів у сучасній українській літературі та аналізі змін, що відбуваються під впливом суспільних і культурних трансформацій. Також окреслено цільову аудиторію та обрано формат

мультимедійного лонгріду як найдоцільніший для аналітичного висвітлення теми.

Другим етапом стало планування. Сформовано структуру лонгріду, визначено тематичні блоки та логіку подачі матеріалу: вступний та історичний блок, розділ про сучасні тенденції жіночого письма, блок про стереотипи та видимість авторок, а також аналітичний розділ про війну в сучасній українській літературі. Окремо визначено мультимедійне наповнення: обкладинки книжок, фото письменниць, хронологічні елементи, відео та аудіо інтерв'ю. Також сформовано перелік необхідних джерел.

Третій етап — реалізація. Він передбачав безпосереднє створення медіапродукту: аналіз наукових праць, літературної критики, інтерв'ю та культурних публікацій, відбір художніх текстів і візуальних матеріалів. Далі відбувалося написання тексту, формування композиції та інтеграція мультимедійних елементів.

Четвертий етап — моніторинг і коригування. Перевірялася логіка викладу, цілісність структури, достовірність фактів і відповідність матеріалу поставленим цілям. Окремо оцінювалися якість аргументації, баланс між аналітичністю та доступністю, а також узгодженість візуальних елементів із концепцією проєкту. За потреби вносилися зміни до структури та оформлення.

Завершальним етапом стало фінальне оформлення лонгріду як цілісного медіапродукту: остаточне редагування, перевірка структури та підготовка до презентації. У результаті створено комплексний культурно-аналітичний медіапроєкт, присвячений жіночим голосам у сучасній українській літературі.

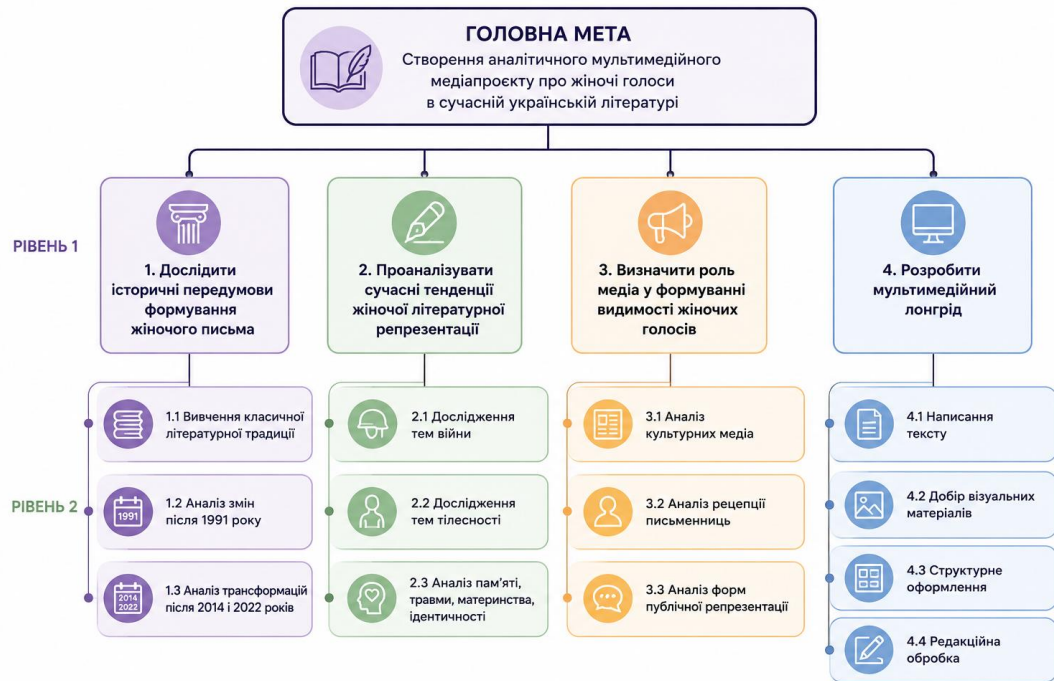

Рис. 2.1.2 Дерево цілей медіапроєкту

Головна ціль медіапроєкту «Жіночі голоси в сучасній українській літературі» полягає у створенні аналітичного мультимедійного лонгріду, присвяченого репрезентації жіночого досвіду та жіночої авторської присутності в сучасному українському літературному процесі. Проєкт має на меті не лише висвітлити окремі постаті чи літературні тенденції, а й комплексно показати трансформацію жіночого письма в контексті суспільних, культурних та історичних змін.

Для реалізації головної мети було сформовано кілька основних підцілей. Першою підціллю стало дослідження історичних передумов формування жіночого письма в українській літературі. У межах цього напрямку здійснюється аналіз українського літературного канону, особливостей репрезентації жінки в українському культурному просторі, а також змін, що відбулися після здобуття Україною незалежності у 1991 році. Окрема увага приділяється трансформаціям літературного процесу після 2014 та 2022 років, коли суспільно-політичні події суттєво вплинули на тематику та характер сучасного жіночого письма.

Другою підціллю є аналіз сучасних тенденцій жіночої літературної репрезентації. У межах цього блоку досліджуються основні теми, які актуалізуються в сучасній українській літературі, написаній жінками. Зокрема, увага зосереджується на темах війни, тілесності, пам'яті, травми, материнства, свободи, ідентичності та особистого досвіду. Аналіз цих тематичних напрямів дозволяє показати, що сучасне жіноче письмо виходить за межі традиційних стереотипних уявлень і формує нові моделі авторської суб'єктності.

Третьою підціллю є аналіз ролі різних медійних форматів у формуванні репрезентації жіночих голосів у сучасному культурному просторі та виявлення їхніх обмежень щодо створення цілісного уявлення про жіноче письмо.

Четвертою підціллю є безпосереднє створення мультимедійного лонгріду як цілісного медіапродукту. Для цього здійснюється написання аналітичного тексту, добір цитат і візуальних матеріалів, структурне оформлення тематичних блоків та редакційна обробка матеріалу. Окрема увага приділяється інтеграції мультимедійних елементів — фотографій письменниць, обкладинок книжок, інфографіки та цитат, — які допомагають зробити матеріал більш наочним і доступним для аудиторії.

Отож, дерево цілей демонструє, що реалізація головної мети медіапроєкту досягається через поєднання дослідницьких, аналітичних і практичних завдань. Така структура дозволяє комплексно розкрити тему жіночих голосів у сучасній українській літературі та створити цілісний культурно-аналітичний медіапродукт.

Для кращого й ефективнішого планування медіапроєкту «Жіночі голоси в сучасній українській літературі» було застосовано WBS-структуру розбиття робіт. Такий підхід дозволив систематизувати всі етапи створення лонгріду — від розробки концепції до публікації та аналізу результатів.

Рис. 2.1.3 Структура розбиття робіт WBS

На першому рівні визначено основний медіапроект — лонгрід «Жіночі голоси в сучасній українській літературі», присвячений аналізу творчості сучасних українських письменниць, їхнього впливу на літературний процес та репрезентації жіночого досвіду в українській літературі.

Другий рівень структури охоплює чотири ключові етапи реалізації проекту:

- планування та розробка концепції;
- підготовка до реалізації;
- створення лонгріду;
- публікація та аналіз ефективності.

На третьому рівні деталізовано конкретні завдання кожного етапу.

Етап планування та розробки концепції включав визначення мети, цілей і завдань проекту, дослідження сучасного українського літературного середовища, аналіз матеріалів про творчість письменниць, а також визначення цільової аудиторії. Окрему увагу було приділено аналізу подібних медіапроектів і лонгрідів для формування власної концепції, стилістики та

структури матеріалу. Крім того, на цьому етапі було визначено основні теми, героїнь та формат подачі інформації.

Другий етап — підготовка до реалізації — охоплював збір джерел та літератури, пошук та опрацювання інтерв'ю письменниць, підбір візуальних матеріалів, фотографій та цитат. Також було сформовано структуру лонгріду, визначено логіку подачі тексту, створено попередній контент-план і розроблено візуальне оформлення проєкту. Окремим завданням стала підготовка технічної бази для створення та оформлення мультимедійного матеріалу.

Третій рівень робіт — створення лонгріду — включав написання текстів, редагування матеріалів, оформлення окремих тематичних блоків, інтеграцію цитат та аналітичних елементів. На цьому етапі також здійснювався підбір та обробка візуального контенту, верстка лонгріду, створення інтерактивних елементів та адаптація матеріалу для онлайн-публікації. Окрім цього, проводилася перевірка стилістичної цілісності та відповідності матеріалу обраній концепції.

Четвертий етап — публікація та аналіз ефективності — передбачав розміщення лонгріду на цифровій платформі, його поширення в соціальних мережах та моніторинг реакції аудиторії. Після публікації аналізувалися показники переглядів, взаємодії користувачів, коментарі та загальний рівень зацікавленості матеріалом. Також було проведено оцінку сильних і слабких сторін проєкту, визначено труднощі, які виникли під час реалізації, та сформовано висновки для подальшої роботи над подібними медіапроєктами.

Деякі етапи роботи могли виконуватися паралельно. Наприклад, підбір візуального матеріалу здійснювався одночасно з написанням тексту, а редагування окремих частин — паралельно з технічним оформленням лонгріду. Це дозволило оптимізувати процес роботи та ефективніше використовувати час і ресурси.

Завдяки застосуванню WBS-структури процес створення лонгріду був реалізований системно та поетапно. Такий підхід допоміг чітко визначити всі

необхідні завдання, розподілити ресурси, контролювати якість виконання робіт і забезпечити логічну послідовність реалізації медіапроєкту. Крім того, структуроване планування дало змогу ефективніше організувати творчий процес та забезпечити цілісність фінального матеріалу.

2.2. Управління часом під час розробки лонгріду

Ефективне управління часом є важливою складовою реалізації будь-якого медіапроєкту, оскільки дозволяє раціонально розподілити навантаження між етапами роботи, уникнути порушення дедлайнів і забезпечити якість виконання завдань. Під час створення мультимедійного лонгріду «Жіночі голоси в сучасній українській літературі» планування часу здійснювалося на основі структури розбиття робіт (WBS), представленої в попередньому підрозділі. Це дозволило деталізувати процеси, визначити їх послідовність і встановити орієнтовну тривалість кожного етапу.

Для організації роботи використовувалися принципи тайм-менеджменту, зокрема пріоритизація завдань, встановлення проміжних дедлайнів і поетапний контроль виконання. Корисною стала стаття «Принципи тайм-менеджменту» від освітньої платформи Education.ua [28], положення якої були застосовані для структурування робочого процесу, визначення логіки розподілу завдань між етапами проєкту та формування реалістичних часових меж для виконання кожного блоку роботи. Окремі рекомендації щодо планування дозволили оптимізувати навантаження та уникнути накопичення невиконаних завдань на фінальних етапах реалізації. Загальна тривалість реалізації проєкту становила близько десяти місяців — із вересня 2025 до червня 2026 року. У цей період робота була поділена на чотири основні етапи: планування, підготовка, створення лонгріду та завершальне оформлення.

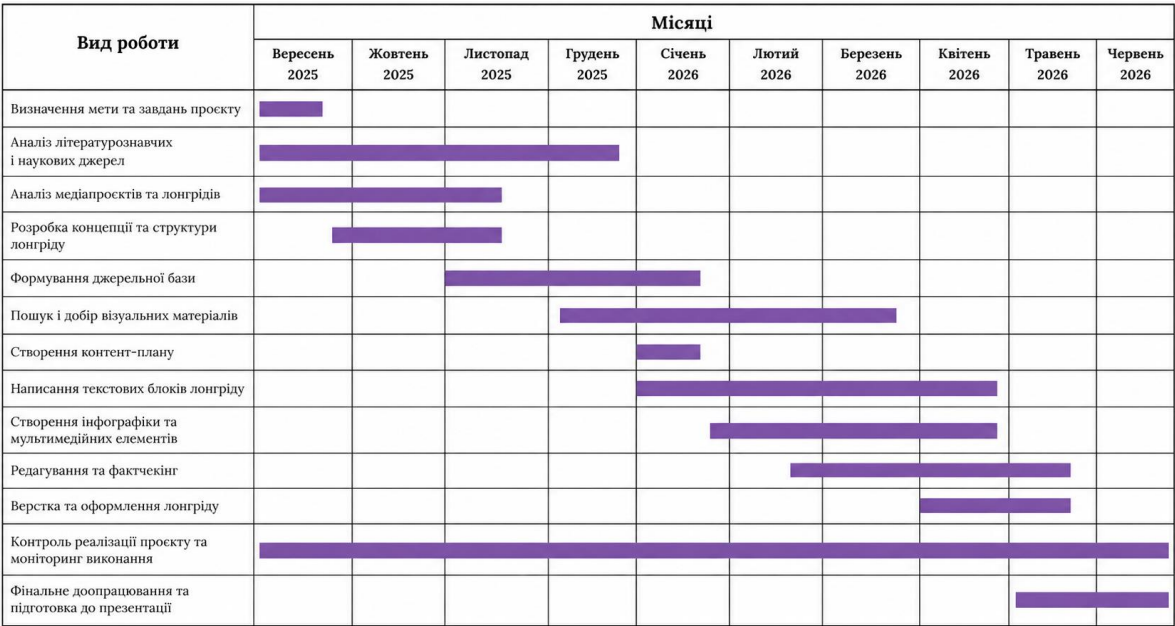

Рис. 2.2.1 Діаграма Ганта

Перший етап — планування та розробка концепції — тривав із вересня по листопад 2025 року. У цей час формувалася ідея проєкту, визначалися мета, завдання та цільова аудиторія. Значну увагу приділено аналізу наукових досліджень, публікацій сучасних медіа та аналогічних мультимедійних проєктів. На завершення було сформовано структуру лонгвіду, тематичні блоки та перелік мультимедійних елементів. Загалом етап тривав близько 60 годин.

Другий етап — підготовка до реалізації — тривав із грудня 2025 до лютого 2026 року. Основними завданнями були формування джерельної бази, збір і систематизація матеріалів. Здійснювався пошук наукових статей, інтерв’ю, критичних матеріалів і статистичних даних, а також візуального контенту. Паралельно уточнювалася структура лонгвіду. Через значний обсяг інформації етап тривав близько 70 годин.

Третій етап — створення лонгвіду — відбувався у березні–квітні 2026 року. У цей період здійснювалося написання тексту, опрацювання аналітичної частини, інтеграція цитат і структурування матеріалу. Одночасно підбиралися та редагувалися візуальні елементи, створювалася інфографіка та

оформлювалися мультимедійні блоки. Завдяки паралельному виконанню завдань вдалося оптимізувати процес. Етап тривав близько 80 годин.

Четвертий етап — моніторинг, коригування та фінальне оформлення — тривав із травня до червня 2026 року. Він включав перевірку логіки викладу, фактчекінг, редагування тексту й технічне доопрацювання візуальних елементів. На завершення було підготовлено фінальну версію лонгріду та його презентаційне оформлення. Етап тривав близько 40 годин.

Важливою особливістю управління часом було паралельне виконання завдань: підбір візуальних матеріалів здійснювався одночасно зі збором джерельної бази, а редагування — паралельно з розробкою інфографіки. Це дозволило підвищити ефективність роботи та уникнути затримок.

Загалом робота над проєктом тривала десять місяців, а сумарний обсяг становив близько 250 годин. Найбільш ресурсними були етапи підготовки та створення контенту, тоді як фінальне оформлення потребувало менше часу, але більшої уваги до деталей. Завдяки поетапному плануванню, WBS-структурі та контролю виконання завдань вдалося забезпечити своєчасну реалізацію проєкту.

2.3. Управління ресурсами та закупівлями медіапроєкту

Ефективна реалізація медіапроєкту «Жіночі голоси в сучасній українській літературі» потребувала попереднього планування та раціонального використання ресурсів на всіх етапах роботи — від розробки концепції до фінального оформлення мультимедійного лонгріду. Для систематизації ресурсного забезпечення було використано структуру RBS (Resource Breakdown Structure), яка передбачає поділ ресурсів на чотири основні категорії: людські, технічні, інформаційні та фінансові ресурси (Додакто А).

Важливим складником реалізації проєкту стали людські ресурси. Основну частину робіт виконувала авторка медіапроєкту Світлана Бондарук. До її обов'язків входили розробка концепції лонгріду, планування структури

матеріалу, збір та аналіз джерельної бази, написання тексту, підбір мультимедійних елементів, створення інфографіки, редагування та фінальне оформлення проєкту. Отож, авторка виконувала як редакційні, так і організаційні функції, забезпечуючи цілісність і послідовність реалізації медіапроєкту.

Додатковим людським ресурсом стали письменниці, чиї коментарі були використані в матеріалі. Їхні міркування щодо сучасного літературного процесу, жіночого письма та особливостей творчої діяльності дозволили доповнити аналітичну частину лонгріду експертними оцінками й особистим досвідом. Залучення авторок сприяло більш глибокому розкриттю теми та забезпечило баланс між теоретичним аналізом і практичним поглядом учасниць сучасного літературного процесу.

До технічних ресурсів, використаних під час створення медіапроєкту, належали ноутбук, смартфон iPhone 11 та програмне забезпечення для підготовки й оформлення матеріалу. Основним робочим пристроєм став ноутбук, за допомогою якого здійснювалися пошук інформації, написання тексту, редагування матеріалів та підготовка візуального контенту. Смартфон використовувався для комунікації з героїнями проєкту, пошуку додаткових матеріалів та роботи із соціальними мережами. Для створення візуального оформлення застосовувалися безплатні пробні версії таких графічних сервісів як Canva та Figma, що дозволили розробити інфографіку, цитатні блоки та окремі елементи дизайну лонгріду. Для обробки зображень і підготовки візуальних матеріалів також використовувалася безплатна пробна версія підписки на програму Adobe Photoshop.

Інформаційні ресурси стали основою змістового наповнення медіапроєкту. До них належали наукові праці з літературознавства, гендерних студій та культурології, дослідження сучасного українського літературного процесу, статті культурних медіа, літературна критика, інтерв'ю письменниць, публіцистичні матеріали та статистичні дані. Окрему групу джерел становили художні твори сучасних українських авторок, які використовувалися для

аналізу актуальних тенденцій жіночого письма. Також у процесі роботи було використано матеріали спеціалізованих культурних платформ, електронних бібліотек та офіційних сайтів видавництв.

Фінансові ресурси проєкту були обмеженими, оскільки медіапроєкт реалізовувався без зовнішнього фінансування. Основні витрати пов'язані з використанням наявної техніки та програмного забезпечення. Частина цифрових сервісів використовувалася на безкоштовній основі, що дозволило суттєво скоротити витрати на розробку проєкту. Оскільки більшість ресурсів уже перебували у власності авторки, додаткові витрати під час реалізації проєкту були мінімальними.

Отже, управління ресурсами медіапроєкту «Жіночі голоси в сучасній українській літературі» ґрунтувалося на раціональному використанні наявних людських, технічних, інформаційних та фінансових ресурсів. Використання RBS-структури дозволило систематизувати процес планування, забезпечити ефективний розподіл ресурсів між етапами роботи та створити якісний мультимедійний продукт без значних фінансових витрат. Завдяки поєднанню авторської роботи, експертних коментарів письменниць, сучасних цифрових інструментів і ґрунтовної джерельної бази вдалося реалізувати поставлені цілі медіапроєкту в повному обсязі.

2.4. Управління вартістю медіапроєкту

Управління вартістю медіапроєкту «Жіночі голоси в сучасній українській літературі» здійснювалося на основі принципів раціонального використання фінансових ресурсів і мінімізації витрат. Оскільки проєкт реалізовувався самостійно та без зовнішнього фінансування, основна увага приділялася використанню наявних технічних засобів, цифрових інструментів і вже доступних джерел. Метою було забезпечити якість медіапродукту в умовах обмеженого бюджету та уникнення зайвих витрат.

Загальна орієнтовна вартість ресурсів для створення лонґріду становила 50 667 грн. Найбільшу частину бюджету склали витрати на технічне

забезпечення, необхідне для підготовки текстового та мультимедійного контенту, а також на літературу, що використовувалася для аналітичної частини дослідження.

До основних ресурсів належав ноутбук Lenovo ThinkPad E14 3rd Gen (20YDS0C600) вартістю 26 999 грн, який використовувався для пошуку джерел, написання тексту, створення інфографіки, обробки зображень і фінального оформлення. Його продуктивність дозволила працювати з графічними та вебінструментами без технічних обмежень.

Для комунікації з героїнями проєкту, збору інформації та роботи із соцмережами використовувався iPhone 11 Pro (16 490 грн), який також застосовувався для нотаток та оперативного зв'язку під час підготовки матеріалів.

Окремо для запису аудіо- та відеоінтерв'ю було використано петличний мікрофон BOYA BY-V1 для iPhone (Lightning) орієнтовною вартістю 1 200 грн, що забезпечило якісний звук під час фіксації розмов із письменницями та підвищило професійний рівень мультимедійної складової проєкту.

Окрему частину витрат становило забезпечення дослідницької та аналітичної бази проєкту, зокрема робота з художніми та науковими текстами. У межах підготовки лонгріду використовувалися різні типи доступу до літератури: частина книжок була придбана спеціально для проєкту (переважно сучасна українська проза та окремі ключові дослідницькі тексти), частина вже була наявна у власній бібліотеці, а значна кількість видань була взята у публічних бібліотеках або використана в електронному форматі.

Такий підхід дозволив суттєво оптимізувати витрати, оскільки базові класичні та теоретичні праці (зокрема есеїстика та дослідження з феміністичної критики) не потребували придбання. Водночас електронні та бібліотечні ресурси дали змогу доступно залучити частину сучасних текстів, а придбання окремих ключових книжок забезпечило повноту аналізу актуальної літературної вибірки.

Завдяки поєднанню вже наявних ресурсів, бібліотечного фонду, електронних видань і вибіркових покупок вдалося утримати витрати на літературу на рівні, що не перевищує приблизно **4 120 грн.** Отож, загальний підхід до формування джерельної бази був економічно ефективним і водночас достатнім для реалізації аналітичних завдань проєкту.

Загалом, завдяки використанню наявних технічних ресурсів, самостійному виконанню більшості завдань і частковому залученню безкоштовних або вже доступних матеріалів вдалося суттєво зменшити загальну вартість проєкту. Такий підхід дозволив створити якісний мультимедійний продукт без додаткового фінансування та продемонстрував ефективність поєднання власних ресурсів із сучасними цифровими інструментами.

2.5. Управління якістю медіапроєкту

Управління якістю медіапроєкту «Жіночі голоси в сучасній українській літературі» було ключовим елементом реалізації лонгріду, оскільки тема потребує не лише достовірності, а й аналітичної глибини, структурованості та якісного мультимедійного оформлення. Якість охоплювала як змістовий рівень (точність фактів, логіку викладу, коректність інтерпретацій), так і технічний і візуальний (дизайн, мультимедійність, зручність сприйняття).

Для забезпечення якості було визначено кілька напрямів контролю, що реалізовувалися на всіх етапах — від планування до фінального редагування.

1. Планування та структурування матеріалу

Якість лонгріду значною мірою залежить від логіки побудови. На етапі підготовки було сформовано детальний план, визначено тематичні блоки та їхню послідовність. Матеріал вибудовувався від історичного контексту жіночого письма до аналізу сучасних тенденцій, ролі медіа та репрезентації жіночого досвіду в умовах російсько-української війни. Важливим був баланс між теорією, прикладами та мультимедійними елементами.

2. Перевірка достовірності інформації

Одним із базових принципів журналістики залишається достовірність інформації та перевірка джерел перед публікацією матеріалу [44]. Тому ключовим критерієм якості стала достовірність фактів, цитат і статистики. Опрацьовувалися наукові праці, матеріали медіа, інтерв'ю та дослідження гендерної репрезентації. Усі дані перевірялися за кількома джерелами, а поняття — на коректність трактування, щоб уникнути спрощень.

3. Якість текстового контенту

Текст проходив кілька етапів редагування: після написання, після структурування розділів і фінальне стилістичне коригування. Контролювалися логічність викладу, зв'язність блоків, грамотність і баланс між академічністю та доступністю.

4. Візуальне оформлення та мультимедійність

Мультимедійні елементи (обкладинки книжок, фото, цитати, аудіо та відео) добиралися відповідно до змісту й виконували пояснювальну функцію. Важливим було дотриматися єдиної стилістики оформлення, що забезпечило цілісність і зручність сприйняття.

5. Аналіз медійних практик і референсів

Було проаналізовано лонгріди та матеріали культурних медіа (Читомо, The Ukrainians, Суспільне Культура, ЛітАкцент). Це дозволило визначити ефективні підходи до структури, візуалізації та подачі аналітичного контенту.

6. Орієнтація на цільову аудиторію

Проект орієнтований на читачів, зацікавлених у сучасній українській літературі та гендерній проблематиці. Тому матеріал подавався доступно, із поясненням складних понять і балансом між науковістю та популярністю.

7. Фінальний контроль якості

Перед завершенням проведено комплексну перевірку тексту, структури, фактів і візуальних елементів. Оцінювалася цілісність матеріалу та відповідність меті проєкту.

Отже, управління якістю медіапроєкту мало комплексний характер і охоплювало змістовий, технічний, візуальний та організаційний рівні. Завдяки системному підходу створено аналітичний мультимедійний лонгвід, що поєднує достовірність, структурність, візуальну якість і доступність.

2.6. Управління ризиками медіапроєкту

Реалізація мультимедійного лонгвіду «Жіночі голоси в сучасній українській літературі» супроводжувалася низкою потенційних ризиків, які могли вплинути на якість матеріалу, терміни виконання або ефективність комунікації з аудиторією. Управління ризиками стало важливою частиною роботи над проєктом, оскільки створення аналітичного медіапродукту потребує одночасного контролю змістових, технічних, організаційних і репутаційних чинників.

Одним із головних ризиків були інформаційні та змістові помилки. Оскільки проєкт працює з темами гендерної репрезентації, сучасної української літератури та культурної критики, існувала ймовірність некоректного трактування фактів, цитат або літературознавчих понять. Для мінімізації цього ризику під час роботи використовувалися наукові джерела, літературознавчі праці, інтерв'ю письменниць і матеріали авторитетних культурних медіа. Усі факти та цитати проходили перевірку перед включенням до тексту, а складні поняття пояснювалися з урахуванням контексту й цільової аудиторії.

Важливим ризиком також була перевантаженість матеріалу інформацією. Формат лонгвіду передбачає великий обсяг тексту, тому існувала загроза втрати уваги читача через надмірну кількість аналітики або складну структуру. Дослідники цифрової журналістики зазначають, що мультимедійність і поділ матеріалу на окремі смислові блоки допомагають

покращити сприйняття інформації та утримання уваги аудиторії [25]. Такий підхід дозволив зробити сприйняття інформації більш динамічним і зручним.

Технічні ризики були пов'язані з можливими проблемами під час створення та оформлення лонгріду: втратою файлів, некоректним відображенням мультимедійних елементів або збоями програм для дизайну й верстки. Для запобігання цим проблемам усі матеріали зберігалися на кількох носіях і в хмарних сервісах, а візуальні елементи перевірялися на коректність відображення перед фінальним оформленням проєкту.

Окрему категорію становили ризики порушення термінів виконання роботи. Підготовка аналітичного мультимедійного проєкту вимагала значного часу на збір матеріалів, написання тексту, редагування та створення візуального оформлення. Крім того, на процес могли впливати зовнішні обставини: повітряні тривоги, перебої з електропостачанням або форс-мажорні ситуації. Для мінімізації цього ризику робота над проєктом здійснювалася поетапно, а між основними етапами було закладено часовий резерв.

Репутаційні ризики були пов'язані з можливими неоднозначними реакціями аудиторії на тему гендерної проблематики та жіночого письма [34]. Щоб уникнути конфліктних або маніпулятивних трактувань, у проєкті використовувалася збалансована подача матеріалу, а акцент робився на аналітичному й дослідницькому характері роботи. Особлива увага приділялася коректності формулювань та етичності подачі інформації.

Одним із ризиків була недостатня зацікавленість аудиторії через високу конкуренцію в цифровому медіапросторі. Для підвищення ефективності проєкту було проаналізовано сучасні формати культурних лонгвідів та мультимедійних спецпроєктів, а також використано поєднання текстового й візуального видів контенту, що допомагає краще утримувати увагу читача.

Отже, управління ризиками медіапроєкту передбачало комплексний підхід до прогнозування можливих труднощів та розробки способів їх мінімізації. Це дозволило забезпечити стабільність роботи над лонгрідом, зберегти якість матеріалу та адаптувати процес реалізації проєкту до зовнішніх умов.

2.7. Управління командою медіапроєкту

Реалізація мультимедійного лонгріду «Жіночі голоси в сучасній українській літературі» здійснювалася в одноосібному форматі, тому всі етапи — від формування концепції до фінального оформлення — виконувалися авторкою самостійно. Такий підхід вимагав високого рівня самоорганізації, багатофункційності та системного планування.

У сучасному медіасередовищі створення мультимедійних проєктів зазвичай передбачає командну роботу журналістів, редакторів, дизайнерів і технічних спеціалістів. У межах цього проєкту всі ці функції виконувалися однією особою, що дозволило зберегти цілісність авторського бачення та єдиний стиль подачі матеріалу.

Основні ролі авторки медіапроєкту:

Авторка / журналістка: розробка концепції, визначення теми, мети й завдань, формування структури, написання текстів й адаптація складної літературознавчої та гендерної проблематики для широкої аудиторії.

Дослідниця: аналіз художніх текстів, літературознавчих праць, феміністичної критики, інтерв'ю та матеріалів культурних медіа.

Редакторка: редагування тексту, перевірка логіки, стилістичної єдності та грамотності, забезпечення зв'язності тематичних блоків.

Контент-менеджерка: планування етапів роботи, контроль дедлайнів і структурування матеріалу для цифрового формату.

Графічна дизайнерка: створення візуальної стилістики, добір зображень, цитат та інфографіки, оформлення лонгріду.

Технічна редакторка: перевірка структури, коректності оформлення та адаптація матеріалу до цифрового формат.

Таке поєднання ролей вимагало постійного багаторівневого управління процесом. Основний час займали дослідження літературного процесу, написання й редагування тексту та створення мультимедійного контенту.

Одноосібне управління стало не лише викликом, а й можливістю зберегти цілісність авторського бачення, єдину стилістику та узгодженість текстової й візуальної складових.

Попри самотійний формат, у процесі роботи використовувалася консультативна підтримка наукового керівника, зокрема для коригування структури та уточнення окремих формулювань.

У перспективі доцільним є делегування частини технічних або дизайнерських функцій, однак у межах кваліфікаційного проєкту саме одноосібне управління забезпечило ефективну реалізацію авторської концепції та цілісність лонгріду.

2.8. Управління комунікаціями медіапроєкту

Управління комунікаціями стало важливою складовою реалізації медіапроєкту «Жіночі голоси в сучасній українській літературі», оскільки саме ефективний обмін інформацією забезпечував цілісність роботи над лонгрідом, координацію всіх етапів створення проєкту та взаємодію з потенційною аудиторією. Комунікації в межах проєкту охоплювали як внутрішні організаційні процеси, так і зовнішню взаємодію з науковим керівником, експертним середовищем і цифровою аудиторією.

Журналіст Георгій Почепцов наголошує, що сучасні медіапроєкти потребують системної комунікаційної стратегії та врахування особливостей цифрового споживання контенту [18]. Це підкреслює важливість структурованого підходу до організації комунікацій у межах цифрових медіапродуктів, зокрема лонгвідів.

Інформацію, з якою здійснювалася робота в межах медіапроєкту, можна умовно поділити на кілька основних категорій:

- **організаційна інформація** — планування етапів реалізації проєкту, графік написання та редагування матеріалів, координація роботи над окремими тематичними блоками, контроль дедлайнів;
- **контентна інформація** — текстові матеріали лонгріду, робочі чернетки, цитати, літературні приклади, мультимедійні елементи, добір візуальних матеріалів та інфографіки;
- **аналітична інформація** — результати дослідження сучасного літературного процесу, опрацювання наукових праць, аналіз культурних медіа та літературознавчих джерел;
- **комунікаційна інформація** — обговорення структури проєкту, уточнення змісту окремих розділів, консультації з науковим керівником, а також взаємодія з потенційною аудиторією через соціальні мережі.

Оскільки реалізація медіапроєкту здійснювалася одноосібно, схема управління комунікаціями була централізованою. Усі процеси — від збору інформації до організації візуального оформлення — координувалися авторкою самостійно. Такий формат дозволив оперативно ухвалювати рішення, швидко реагувати на зміни в процесі роботи та підтримувати цілісність авторської концепції.

Внутрішня комунікація в межах проєкту базувалася, передусім, на самоорганізації та систематизації робочих процесів. Для цього використовувалися нотатки, робочі документи, списки завдань і календарне планування, що допомагало координувати етапи написання, редагування та оформлення лонгріду. Значна увага приділялася структуруванню інформації та збереженню матеріалів у цифровому форматі.

Комунікація з науковим керівником відбувалася переважно через месенджери та особисті консультації. У процесі обговорювалися структура кваліфікаційної роботи, зміст окремих розділів, формулювання теоретичних

положень і загальна концепція медіапроєкту. Така взаємодія дозволяла своєчасно коригувати матеріал і вдосконалювати його аналітичну складову.

Окремим напрямом стала комунікація з потенційною аудиторією проєкту. Оскільки лонгрід орієнтований на читачів, які цікавляться сучасною українською літературою, культурною журналістикою та гендерною проблематикою, важливим було врахування особливостей цифрової комунікації та способів подачі інформації в медіапросторі. Для цього аналізувалися формати сучасних культурних медіа, способи взаємодії з читачами та принципи просування мультимедійного контенту.

Основними каналами комунікації в межах проєкту стали:

- **Telegram** — для оперативного обговорення робочих питань, обміну матеріалами та комунікації з науковим керівником;
- **Google Docs та хмарні сервіси** — для збереження текстових матеріалів, редагування й систематизації інформації;
- **Instagram** — як приклад платформи для потенційного поширення та промоції мультимедійного контенту, а також аналізу способів взаємодії культурних медіа з аудиторією;
- **електронна пошта** — для офіційної комунікації та надсилання окремих матеріалів.

Отож, управління комунікаціями медіапроєкту охоплювало організацію внутрішніх процесів, систематизацію інформації та взаємодію з науковим і цифровим середовищем. Завдяки централізованій моделі комунікації вдалося забезпечити ефективну координацію роботи над лонгрідом, підтримувати послідовність усіх етапів реалізації проєкту та зберегти цілісність авторської концепції.

2.9. Моніторинг виконання медіапроєкту

Моніторинг виконання медіапроєкту «Жіночі голоси в сучасній українській літературі» був системним процесом відстеження, аналізу та оцінки всіх етапів реалізації лонгріду. Його метою було забезпечення

відповідності запланованій структурі, дотримання дедлайнів, а також контроль якості текстового й мультимедійного контенту. Як зазначається в лекції «Основи медіаменеджменту» Галицького фахового коледжу імені Вячеслава Чорновола, регулярний моніторинг є ключовим інструментом для своєчасного виявлення відхилень і підвищення ефективності проєкту [45].

У межах проєкту моніторинг здійснювався на основі кількох типів інформації:

- статусна інформація — відображала поточний стан виконання завдань (написання окремих розділів лонгріду, редагування, підбір візуальних матеріалів);
- тимчасова інформація — дозволяла контролювати дотримання календарного плану та визначених дедлайнів для кожного етапу роботи;
- контентна інформація — включала тексти лонгріду, чернетки, цитати з художніх творів, наукові джерела, матеріали з феміністичної критики та підібрані візуальні елементи;
- аналітична інформація — охоплювала результати опрацювання літературознавчих праць, узагальнення прочитаного матеріалу та висновки щодо структури й логіки викладу;
- рефлексивна інформація — внутрішня оцінка виконаної роботи, виявлення труднощів, корекція подальших кроків і аналіз реакції аудиторії на опублікований матеріал (перегляди, коментарі, поширення та загальний рівень залученості).

Загальна схема моніторингу була централізованою, оскільки проєкт реалізовувався одноосібно. Усі рішення щодо виконання завдань, зміни структури чи коригування змісту приймалися авторкою самостійно. Такий підхід відповідає практикам індивідуального медіапродакшену, де функції планування, виконання та контролю поєднуються в межах однієї ролі, що забезпечує швидкість ухвалення рішень та цілісність продукту [30].

Моніторинг виконання завдань здійснювався через регулярне самооцінювання прогресу. Після завершення кожного етапу (збір джерел,

написання розділів, редагування, візуальне оформлення) проводився внутрішній аналіз: чи відповідає результат поставленій меті, чи дотримано логічної структури, чи потребує матеріал доопрацювання. Такий підхід дозволив поступово вдосконалювати якість тексту та уникати накопичення помилок на фінальному етапі.

Важливим елементом моніторингу стало також використання цифрових інструментів планування (списки завдань, календарі, хмарні сервіси для збереження документів), що дозволило відстежувати стан готовності окремих частин проєкту та забезпечувати впорядкованість роботи з великим обсягом інформації.

Окрему роль у процесі моніторингу відігравала взаємодія з науковим керівником. Консультації дозволяли отримувати зовнішню оцінку структури та змісту роботи, своєчасно коригувати теоретичні положення та уточнювати концептуальні аспекти медіапроєкту.

Крім внутрішнього моніторингу, застосовувався також зовнішній аналітичний підхід — аналіз сучасних культурних лонгвідів і медіапроєктів. Це дозволяло порівнювати структуру, стиль і способи подачі матеріалу з аналогійними роботами в українському медіапросторі та враховувати актуальні тенденції цифрової журналістики.

Канали обміну інформацією в межах моніторингу були переважно цифровими:

- Google Docs та хмарні сервіси — для відстеження змін у тексті, збереження версій і спільної роботи з матеріалами;
- Telegram — для оперативної комунікації з науковим керівником та обговорення поточних питань;
- нотатки та планувальники — для фіксації прогресу виконання завдань і самоаналізу;
- електронна пошта — для надсилення фінальних версій окремих частин роботи.

Отже, моніторинг виконання медіапроєкту забезпечував системне відстеження всіх етапів створення лонгріду, своєчасну корекцію змісту та підтримання високого рівня якості кінцевого продукту. Завдяки поєднанню самоорганізації, цифрових інструментів і консультативної підтримки вдалося забезпечити цілісність, логічність і послідовність реалізації медіапроєкту.

Висновки до 2 розділу

У другому розділі комплексно розглянуто процес управління медіапроєктом «Жіночі голоси в сучасній українській літературі», що охоплював управління змістом, якістю, ризиками, комунікаціями, командою та моніторинг виконання. Реалізація проєкту в умовах одноосібної роботи вимагала високого рівня самоорганізації, планування та системного підходу до кожного етапу створення лонгріду. Поєднання стратегічного й оперативного управління забезпечило цілісність концепції та послідовність реалізації всіх елементів проєкту.

Важливим результатом стало впровадження інструментів проєктного менеджменту, зокрема структуризації завдань, планування етапів і використання цифрових засобів організації роботи. Застосування WBS-підходу та орієнтація на часові рамки дозволили чітко розподілити навантаження між етапами дослідження, написання й оформлення матеріалу, що забезпечило контрольованість процесу та зменшило ризики порушення дедлайнів.

Значну увагу було приділено управлінню ризиками, комунікаціями та моніторингу виконання. Аналіз потенційних ризиків — технічних, організаційних, часових і ресурсних — дозволив завчасно сформувати стратегії їх мінімізації. Ефективна комунікація з науковим керівником і використання цифрових платформ сприяли оперативному обміну інформацією та коригуванню роботи.

Отже, реалізація медіапроєкту показала, що навіть в умовах одноосібної роботи можливо створити якісний медіапродукт за умови чіткого управління

процесами. Системний підхід до планування, контролю, оцінювання ризиків і організації комунікацій став ключовим чинником успішного завершення проєкту. Отримані результати підтверджують ефективність обраної моделі управління та її придатність для реалізації складних медіатекстових проєктів у цифровому середовищі.

РОЗДІЛ 3

ОСОБЛИВОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ ЛОНГРІДУ «ЖІНОЧІ ГОЛОСИ В СУЧАСНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ЛІТЕРАТУРІ»

3.1. Проблеми з практичною реалізацією лонгріду

Під час реалізації лонгріду «Жіночі голоси в сучасній українській літературі» виникла низка труднощів, пов'язаних із підготовкою аналітичного контенту, пошуком джерел, організацією комунікації з експертками та створенням мультимедійного наповнення. Попри попереднє планування етапів роботи та аналіз потенційних ризиків, окремі проблеми потребували оперативного коригування графіка виконання проєкту й додаткових часових ресурсів.

Однією з основних проблем стала значна фрагментарність матеріалів, присвячених жіночим голосам у сучасній українській літературі. Хоча тема активно досліджується в літературознавстві, значна частина наукових праць має вузькоспеціалізований характер і розрахована передусім на академічну аудиторію. Водночас у медійному просторі переважають окремі інтерв'ю, книжкові рецензії або тематичні добірки, які висвітлюють лише окремі аспекти проблеми. Через це виникла потреба самостійно систематизувати великий масив інформації, поєднуючи літературознавчі дослідження, журналістські матеріали, статистичні дані та коментарі експерток у єдину концепцію лонгріду. Цей процес вимагав значних часових витрат і ретельної перевірки інформації.

Окремим технічним викликом стала реалізація інтерактивної та мультимедійної частини лонгріду, зокрема підбір інструментів для його візуального оформлення та структурованої подачі матеріалу. Необхідність поєднати текст, інфографіку, зображення, таймлайни та фрагменти інтерв'ю вимагала пошуку оптимального технічного рішення, яке б забезпечило одночасно естетичну цілісність, зручність навігації та стабільну роботу інтерактивних елементів. У процесі роботи виникала потреба тестування

різних платформ і форматів подачі, оскільки не всі інструменти дозволяли реалізувати задуману структуру на належному візуальному рівні. Додатковим викликом стало забезпечення єдиного дизайну та узгодженості мультимедійних блоків, щоб уникнути фрагментарності сприйняття матеріалу. У результаті було обрано комбінований підхід до візуалізації, що дозволив зберегти як функційність, так і естетичну цілісність проєкту.

Ще одним викликом стало узгодження інтерв'ю з письменницями. Через високу професійну зайнятість потенційних співрозмовниць частина запитів залишалася без відповіді або потребувала тривалого очікування. У деяких випадках домовленості щодо коментарів переносилися через щільний робочий графік респонденток, що ускладнювало дотримання початкового календарного плану проєкту та змушувало коригувати послідовність виконання окремих етапів роботи.

Зокрема, через зайнятість не вдалося отримати коментар від письменниці Юлії Кубай — переможниці конкурсу «Коронація слова», авторки романів «Ідеальність» та «Душа», попри кілька спроб налагодити комунікацію. Водночас для мінімізації подібних ризиків заздалегідь формувався альтернативний перелік експерток, що дозволило компенсувати окремі втрати контактів. У результаті до проєкту вдалося залучити інших авторок і дослідниць, які надали релевантні коментарі та розширили аналітичну базу матеріалу.

Окремим прикладом такої адаптації стало планування інтерв'ю в межах фестивалю «Книжковий Арсенал». Первинно передбачалася розмова з письменницею Мією Марченко, авторкою творів «Діти вогненного часу», «Місто тіней» та інших. Однак через щільний графік і зайнятість авторки повноцінне інтерв'ю реалізувати не вдалося. Натомість у межах проєкту було проведено розмову зі співавторкою «Дітей вогненного часу» — Катериною Пекур, що дозволило зберегти тематичну цілісність і отримати необхідний експертний коментар.

Додаткові труднощі були пов'язані з проведенням інтерв'ю під час великих літературних подій, зокрема фестивалів «Книжкова країна» та «Книжковий Арсенал». Умови таких заходів передбачали високий рівень шуму, обмежені можливості контролю освітлення та загальну динамічність простору, що впливало на якість аудіо- та відеозаписів. Окремим чинником ризику стали повітряні тривоги, через які частину інтерв'ю доводилося переносити або переривати, зокрема у випадку розмови з письменницею Анною Стаднік.

Попри ці обмеження, проєктна команда адаптувала процес збору матеріалів до умов середовища: змінювався формат запису, коригувався час проведення інтерв'ю, а також застосовувалися альтернативні локації для забезпечення прийнятної якості звуку та зображення. Це дозволило зберегти цілісність мультимедійної складової лонгріду та забезпечити достатній рівень репрезентативності зібраних матеріалів.

Складним завданням також став пошук балансу між академічністю та доступністю викладу матеріалу. Тематика жіночого письма, гендерної репрезентації та літературної критики містить значну кількість спеціалізованих понять і наукових концепцій. Водночас одним із головних завдань медіапроєкту було створення матеріалу, зрозумілого не лише фахівцям, а й широкій читацькій аудиторії. Через це виникла потреба адаптовувати окремі теоретичні положення, зберігаючи їхню змістову точність, але уникаючи надмірної академічності. Пошук такого балансу став одним із найважливіших творчих викликів під час підготовки тексту.

Ще однією проблемою стала необхідність самотійного виконання більшості робіт, пов'язаних із реалізацією медіапроєкту. Підготовка концепції, пошук джерел, проведення інтерв'ю, написання тексту, редагування матеріалів, створення інфографіки та підбір мультимедійних елементів здійснювалися однією авторкою. Через це виникало значне навантаження та потреба постійно поєднувати творчі, аналітичні й

організаційні функції. Водночас саме такий підхід дозволив забезпечити цілісність концепції лонгріду та узгодженість усіх його складових.

Попри зазначені труднощі, усі ключові цілі медіапроєкту вдалося реалізувати (див. рис. 2.1.2). Завдяки попередньому плануванню, системному підходу до роботи з джерелами, гнучкому управлінню часом та постійному моніторингу виконання проєкту вдалося підготувати аналітичний мультимедійний лонгвід, який комплексно висвітлює проблему репрезентації жіночих голосів у сучасній українській літературі та відповідає поставленим цілям і завданням дослідження.

3.2. Особливості лонгвіду про жіночі голоси в сучасній українській літературі

Реалізація медіапроєкту «Жіночі голоси в сучасній українській літературі» є комплексним процесом, який поєднує журналістське дослідження, роботу з експертними джерелами, створення мультимедійного контенту та застосування інструментів проєктного менеджменту. На відміну від традиційних журналістських матеріалів, лонгвід передбачає не лише підготовку тексту, а й розробку цілісної структури, що поєднує текстові, візуальні та інтерактивні елементи в єдиному інформаційному просторі.

Особливістю реалізації проєкту стало те, що він перебував на перетині журналістики, літературознавства та цифрових медіа. Для підготовки матеріалу необхідно було не лише опрацювати значний масив джерел, а й адаптувати складну наукову інформацію до потреб широкої читацької аудиторії. Тому першим етапом роботи стало ґрунтовне дослідження теми, що включало аналіз літературознавчих праць, матеріалів феміністичної критики, журналістських публікацій, інтерв'ю письменниць та статистичних даних про стан українського книжкового ринку.

Важливою особливістю проєкту стало прагнення показати сучасну українську літературу не лише через творчість окремих авторок, а й через ширші суспільні процеси. Саме тому структура лонгвіду була побудована так,

щоб послідовно висвітлювати історичний розвиток жіночого письма, сучасні тенденції літературного процесу, особливості репрезентації жінок у літературному середовищі та проблеми, з якими стикаються письменниці сьогодні. Такий підхід дозволив поєднати аналітичну складову з людськими історіями та персональними свідченнями.

Окремим елементом реалізації проєкту стала попередня робота з інформуванням аудиторії про підготовку матеріалу та формування інтересу до його майбутньої публікації. Із цією метою використовувалися цифрові канали комунікації, зокрема власний письменницько-літературний телеграм-канал авторки «Хроніки лісової мавки», у якому періодично публікувалися проміжні результати роботи над лонгрідом: короткі анонси теми, фрагменти інтерв'ю, цитати з опрацьованих джерел та візуальні матеріали. Такий підхід дозволив поступово вибудовувати залученість аудиторії та формувати контекст до виходу фінального матеріалу.

Додатково для розширення охоплення було використано співпрацю з тематичним телеграм-каналом «Комірчина письменника», аудиторія якого налічує близько 10 000 читачів, зацікавлених у сучасному літературному процесі. У межах цієї співпраці було розміщено анонс майбутнього лонгріду, що дозволило залучити потенційних читачів поза межами власної аудиторії та підвищити впізнаваність теми ще до моменту публікації матеріалу.

Отож, поширення інформації відбувалося не лише на етапі фінального оприлюднення лонгріду, а й у процесі його створення, що відповідає сучасним підходам до цифрової журналістики та контент-просування, де важливим є поступове формування інтересу аудиторії через серію дотичних інформаційних дотиків.

Окремої уваги потребувала робота з експертними коментарями. Для створення матеріалу були проведені інтерв'ю з письменницями, які дозволили доповнити теоретичні висновки практичними спостереженнями учасниць літературного процесу. На відміну від традиційного журналістського інтерв'ю, де головною є окрема розмова, у межах лонгріду коментарі

виконували функцію смислових акцентів і допомагали підкріплювати ключові тези матеріалу реальним досвідом респонденток.

У межах проєкту були використані як текстові, так і аудіо- та відеоформати інтерв'ювання. Зокрема було проведено інтерв'ю з письменницею Анною Стаднік, авторкою трилера «Мертва Віта», матеріали якого використано у вигляді текстових цитат і коментарів у структурі лонгріду. Також були записані аудіоінтерв'ю з Катериною Пекур (співавторкою та авторкою творів «Діти вогненного часу», «Відділ 32. Служба магбезпеки», «Пісня Бризів. Діти книги»), Маріною Ніцель (авторкою фентезі «Темний спадок. Братство») та Оро Хассе (авторкою містичного трилера «Онейромантка»).

Використання різних форматів фіксації розмов — аудіо та відео — дозволило не лише зберегти зміст відповідей, а й передати інтонаційні та контекстуальні особливості спілкування, що є важливим для мультимедійного характеру проєкту. Це також сприяло більш живій і безпосередній репрезентації жіночих голосів у літературному процесі.

Концепція лонгріду передбачає інтеграцію фотографій письменниць, обкладинок книжок, цитат, статистичних блоків та інфографіки. Візуальні матеріали виконують не лише ілюстративну, а й структурно-аналітичну функцію: вони допомагають вибудовувати логіку переходів між розділами, акцентувати ключові ідеї та спрощують сприйняття великого обсягу інформації. Окреме значення має інфографіка, яка використовується як інструмент візуалізації складних узагальнень — зокрема, у форматі таймлайну розвитку жіночого письма в українській літературі. Такий підхід дозволяє наочно продемонструвати етапи трансформації жіночих голосів у різні історичні періоди, від класичної традиції до сучасного літературного процесу.

Крім того, інфографічні елементи використовуються для представлення окремих статистичних та аналітичних даних, зокрема щодо присутності авторок у сучасному літературному полі, видавничих показників і читацьких тенденцій. Це дає змогу поєднати текстовий аналіз із візуальною

аргументацією та зробити матеріал більш доступним для ширшої аудиторії, не знижуючи при цьому його аналітичної глибини.

Особливістю роботи над проєктом також стало самостійне виконання більшості виробничих завдань. Авторка проєкту здійснювала пошук і аналіз джерел, організацію інтерв'ю, написання тексту, розроблення структури лонгріду, підбір мультимедійних матеріалів та координацію всіх етапів реалізації. Такий формат роботи значно підвищував навантаження, однак водночас забезпечував цілісність редакційної концепції та узгодженість усіх складових медіапродукту.

Для організації роботи використовувалися інструменти проєктного менеджменту, описані в попередніх розділах роботи. Зокрема, застосування WBS-структури дозволило розподілити процес створення лонгріду на окремі етапи: підготовчий, дослідницький, редакційний, дизайнерський та етап фінального узгодження матеріалів (див. рис. 2.1.3). Використання діаграми Ганта сприяло контролю за виконанням завдань і дотриманню календарного плану (див. рис. 2.2.1). Крім того, під час реалізації проєкту здійснювався постійний моніторинг якості матеріалів, перевірка фактів та редагування текстів відповідно до поставлених цілей.

Отже, реалізація лонгріду «Жіночі голоси в сучасній українській літературі» підтвердила, що сучасний мультимедійний журналістський продукт вимагає комплексного підходу до організації роботи. Поєднання текстового контенту, експертних інтерв'ю, статистичних даних та візуальних елементів дозволило створити багаторівневий медіапроєкт, спрямований на глибоке осмислення ролі жінок у сучасному українському літературному процесі.

3.3. Рекомендації щодо покращення розробки та реалізації медіапроєкту

Попри успішне завершення основних етапів створення лонгріду «Жіночі голоси в сучасній українській літературі», під час роботи було виявлено низку

аспектів, які можуть бути вдосконалені за подальшої реалізації проєкту та створення аналогічних мультимедійних матеріалів. На основі отриманого практичного досвіду сформульовано рекомендації, спрямовані як на покращення самого медіапроєкту, так і на розвиток висвітлення жіночої творчості в українському медіапросторі.

1. Розширення кола експертів та героїнь матеріалу. Під час підготовки лонгріду були залучені сучасні українські письменниці, однак у перспективі доцільно розширити коло респонденток за рахунок літературних критикинь, перекладачок, редакторок, видавчинь та представниць книжкової індустрії. Це дозволить показати жіночий досвід у літературі комплексніше та охопити більше аспектів функціонування літературного середовища.

2. Удосконалення мультимедійної складової. Однією з переваг формату лонгріду є можливість поєднання різних типів контенту. У майбутньому варто розширити використання інтерактивних елементів: таймлайнів розвитку жіночого письма, інтерактивних карт літературних подій, відеокоментарів письменниць або аудіофрагментів із читанням уривків творів. Це сприятиме більшій залученості аудиторії та покращить сприйняття інформації.

3. Створення окремої команди для реалізації мультимедійних проєктів. Більшість завдань під час реалізації проєкту виконувалася авторкою самотійно. Для масштабніших медіапродуктів доцільно залучати редактора, дизайнера, фахівця з візуалізації даних та веброзробника. Це дозволить оптимізувати робочі процеси, підвищити якість окремих компонентів проєкту та скоротити терміни його реалізації.

4. Пошук партнерств із культурними та літературними інституціями. Для розширення охоплення доцільно налагоджувати співпрацю з літературними фестивалями, видавництвами, бібліотеками, громадськими організаціями та профільними медіа. Такі партнерства можуть сприяти поширенню матеріалу серед зацікавленої аудиторії та забезпечити доступ до нових джерел інформації.

5. Систематизація зібраних матеріалів. Під час підготовки лонгріду було накопичено значний масив джерел, інтерв'ю, статистичних даних та візуальних матеріалів. Доцільно створити електронний архів проєкту з чіткою структурою та категоризацією матеріалів. Це спростить підготовку майбутніх публікацій на суміжні теми та забезпечить збереження зібраних напрацювань.

6. Активніше висвітлення жіночої літератури в українських медіа.

Проведене дослідження показало, що творчість сучасних українських письменниць привертає дедалі більшу увагу читачів, однак залишається недостатньо представлена в окремих сегментах медіапростору. Доцільним є збільшення кількості аналітичних матеріалів, інтерв'ю, оглядів книжок та мультимедійних спецпроєктів, присвячених жіночому письму. Це сприятиме популяризації сучасної української літератури та формуванню більш повного уявлення про літературний процес.

Отже, подальший розвиток медіапроєкту «Жіночі голоси в сучасній українській літературі» пов'язаний насамперед із розширенням мультимедійних можливостей, поглибленням взаємодії з аудиторією та залученням ширшого кола експертів. Водночас реалізація подібних ініціатив сприятиме популяризації творчості українських письменниць і формуванню більш різноманітного та репрезентативного культурного медіапростору.

Висновки до 3 розділу

Реалізація медіапроєкту «Жіночі голоси в сучасній українській літературі» засвідчила, що створення аналітичного мультимедійного лонгріду є складним і багатокомпонентним процесом, який потребує поєднання журналістських, дослідницьких та організаційних компетентностей. Основними труднощами під час практичної реалізації стали фрагментарність доступних джерел, необхідність систематизації значного масиву інформації, складнощі в організації комунікації з експертками та потреба адаптувати академічні знання до потреб широкої читацької аудиторії. Додатковим викликом стало самостійне виконання більшості виробничих завдань, що

вимагало ефективного управління часом і постійного контролю за всіма етапами реалізації проєкту.

Водночас робота над лонгрідом дозволила виявити низку особливостей сучасних мультимедійних медіапроєктів. Зокрема, їхня реалізація потребує комплексного підходу до поєднання текстового контенту, експертних інтерв'ю, статистичних даних та візуальних елементів. Використання інструментів проєктного менеджменту, зокрема WBS-структури та діаграми Ганта, сприяло ефективній організації роботи, контролю за дотриманням графіка та своєчасному виконанню поставлених завдань. Важливою особливістю проєкту стало також поєднання журналістського дослідження з літературознавчим аналізом, що дозволило комплексно висвітлити проблему репрезентації жінок у сучасному українському літературному процесі.

На основі отриманого практичного досвіду було сформульовано рекомендації щодо подальшого вдосконалення медіапроєкту. Серед них — розширення кола експертів і героїнь матеріалу, удосконалення мультимедійної складової через використання інтерактивних форматів, створення окремої команди для реалізації подібних проєктів, систематизація зібраних матеріалів та розвиток партнерств із культурними інституціями. Окремої уваги потребує й активніше висвітлення творчості сучасних українських письменниць у медіапросторі, що сприятиме популяризації жіночого письма та формуванню більш репрезентативного уявлення про сучасний літературний процес.

Отже, попри наявні труднощі, поставлені цілі медіапроєкту були досягнуті. Реалізація лонгріду підтвердила ефективність використання інструментів проєктного менеджменту під час створення мультимедійних журналістських продуктів та продемонструвала перспективність подальшого розвитку подібних ініціатив, спрямованих на популяризацію української літератури й осмислення ролі жінок у сучасному культурному просторі.

ВИСНОВКИ

Під час реалізації кваліфікаційного проєкту було досягнуто поставленої мети — створено аналітичний мультимедійний медіапроєкт у форматі лонгріду, присвячений жіночим голосам у сучасній українській літературі. Проведене дослідження та практична частина роботи були спрямовані на комплексне осмислення феномену жіночого письма як багатовимірного культурного явища, що функціює на перетині літературного процесу, соціальних трансформацій та медійного середовища. Особливу увагу було приділено не лише історичній еволюції жіночого письма, а й його сучасним формам існування, механізмам репрезентації та впливу на формування культурних наративів.

Метою медіапроєкту було реалізувати аналітичний мультимедійний продукт, спрямований на подолання проблеми недостатньої репрезентації та осмислення жіночих голосів у сучасній українській літературі. Ідеться про системну проблему, яка полягає не лише у кількісній нерівності представлення авторок у публічному просторі, а й у якісному аспекті їхньої інтерпретації, видимості та закріплення в культурній пам'яті. У цьому контексті проєкт був спрямований на актуалізацію жіночого письма як повноцінного елемента літературного процесу, що формує власні смисли, оптику бачення світу та інтерпретаційні моделі. Важливою складовою мети також було створення більш збалансованого уявлення про сучасну українську літературу як систему, у якій жіночі голоси є не периферійним, а структурно важливим компонентом.

Реалізація поставленої мети передбачала послідовне виконання низки взаємопов'язаних дослідницьких та аналітичних завдань, кожне з яких дозволило розкрити окремі аспекти досліджуваної проблематики та сформулювати цілісне уявлення про предмет дослідження.

У межах першого завдання було визначено основні етапи формування та розвитку жіночих голосів в українській літературі, а також простежено еволюцію жіночого авторського голосу та жіночих образів від XIX століття до

початку ХХІ століття. Аналіз історико-культурного контексту засвідчив, що жіноче письмо тривалий час перебувало в умовах соціальної та культурної маргіналізації, зумовленої домінуванням патріархальних моделей у літературному каноні та інституційними обмеженнями доступу жінок до професійної літературної діяльності. Водночас уже на ранніх етапах розвитку української літератури простежуються перші форми жіночої саморепрезентації, які, хоча й були обмежені тематично та жанрово, все ж закладали основу для подальшого формування жіночої авторської суб'єктності.

У ХХ столітті еволюція жіночого голосу набуває значно складнішого характеру, оскільки відбувається його поступове входження в більш широкий літературний контекст, зокрема в періоди модернізму та постмодернізму. У цей час жіноче письмо починає активніше взаємодіяти з новими естетичними практиками, експериментувати з формою, мовою та наративними структурами. Водночас історичні катаклізми ХХ століття — війни, тоталітарні режими, репресії та міграційні процеси — суттєво вплинули на тематичну наповненість жіночої літератури, актуалізувавши мотиви втрати, травми, вигнання, пам'яті та пошуку ідентичності.

Окремо було підкреслено, що в умовах незалежної України відбувається новий якісний етап розвитку жіночого письма, пов'язаний із розширенням свободи художнього висловлювання, демократизацією культурного простору та поступовим переосмисленням літературного канону. Жіночі авторки отримують можливість повноцінної участі в літературному процесі, формуючи власні інтелектуальні та художні стратегії, які виходять за межі традиційних гендерних ролей. Сучасний етап розвитку жіночого письма також демонструє високу чутливість до суспільно-політичного контексту, особливо в умовах війни, яка стає визначальним чинником тематичних і смислових трансформацій.

Під час виконання другого завдання було охарактеризовано ключові теми, проблеми та тенденції сучасного жіночого письма. Встановлено, що

сучасна українська жіноча література є складною багаторівневою системою, у якій поєднуються індивідуальний досвід авторки, колективна пам'ять та соціально-історичний контекст. Її тематичне поле є надзвичайно широким і включає осмислення війни, травми, пам'яті, ідентичності, тілесності, материнства, досвіду втрати та внутрішньої трансформації особистості. Важливою характеристикою сучасного жіночого письма є його здатність інтегрувати приватний досвід у публічний дискурс, перетворюючи індивідуальні переживання на частину колективного культурного наративу. Тож жіноча література виконує не лише естетичну функцію, а й стає інструментом соціальної рефлексії та фіксації історичного досвіду.

Третє завдання передбачало аналіз внеску сучасних українських письменниць у розвиток літератури та їхньої ролі у формуванні нових культурних і суспільних наративів. Результати дослідження свідчать, що сучасні авторки відіграють суттєву роль у трансформації українського літературного канону, розширюючи його тематичні, жанрові та стилістичні межі. Вони пропонують альтернативні способи осмислення історичних і сучасних подій, зокрема війни, а також критично переосмислюють усталені культурні стереотипи та гендерні ролі. У цьому контексті жіночі голоси набувають статусу самостійної інтерпретаційної оптики, яка не лише доповнює чинні наративи, а й активно їх трансформує, формуючи нові способи бачення реальності.

У межах четвертого завдання було досліджено вплив медіа, літературної критики та читацької рецепції на видимість і сприйняття жіночих голосів у сучасному культурному просторі. Встановлено, що медіа відіграють визначальну роль у процесі конструювання публічної присутності авторок, формуючи рівень їхньої впізнаваності та символічного капіталу. Водночас спостерігається проблема нерівномірної репрезентації, коли значна частина авторок залишається поза увагою масового інформаційного поля або представлена фрагментарно. Літературна критика є важливим механізмом інтерпретації та легітимації текстів, тоді як читацька рецепція формує

горизонтальний рівень сприйняття, що безпосередньо впливає на популярність і довготривалу культурну присутність авторок.

П'яте завдання полягало в розробці аналітичного мультимедійного медіапроєкту у форматі лонгріду. Практичним результатом став структурований цифровий продукт, що поєднує аналітичний текст, візуальні матеріали та елементи мультимедійної подачі. Використання формату лонгріду дозволило ефективно інтегрувати науково-аналітичний підхід із сучасними цифровими інструментами комунікації, забезпечивши доступність складного культурологічного матеріалу для широкої аудиторії. Отож, практична частина проєкту підтвердила ефективність мультимедійних форматів як інструменту популяризації гуманітарного знання.

Під час реалізації проєкту було виявлено низку труднощів, пов'язаних із необхідністю опрацювання значного масиву джерел, їх критичного аналізу та систематизації, а також із потребою поєднання академічного, аналітичного та журналістського стилів викладу. Окремим викликом стало забезпечення балансу між науковою глибиною та доступністю матеріалу для широкої аудиторії. Подолання цих труднощів сприяло формуванню навичок критичного мислення, аналітичної роботи з текстами та створення мультимедійних продуктів у сфері культурної журналістики.

Загалом проведене дослідження засвідчило, що проблема репрезентації жіночих голосів у сучасній українській літературі залишається актуальною та багатовимірною. Попри зростання кількості жіночих авторок і розширення їхньої присутності в літературному процесі, питання їхньої повноцінної видимості, інтерпретаційного контексту та інституційного визнання потребує подальшого осмислення. В умовах сучасних суспільних трансформацій, особливо в контексті війни, жіноче письмо набуває особливої значущості як форма осмислення травматичного досвіду, збереження пам'яті та формування нових культурних смислів.

Отже, реалізований медіапроєкт «Жіночі голоси в сучасній українській літературі» не лише повністю виконав поставлені завдання та досяг визначеної

мети, а й продемонстрував потенціал мультимедійних форматів як ефективного інструменту дослідження, інтерпретації та популяризації літературознавчих тем. Крім того, він окреслив перспективи подальших досліджень у напрямку вивчення механізмів медійної репрезентації жіночого письма та його впливу на формування сучасного українського культурного канону.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ

1. Антонюк С. Трансформація гендерних стереотипів в українській літературі: еволюція моделей маскулінності та фемінності. Синопис: текст, контекст, медіа. 2025. Т. 31, № 4. С. 237–279. URL: <https://synopsis.kubg.edu.ua/index.php/synopsis/article/view/765/559>.
2. Башкирова О. Художня репрезентація жіночості в сучасній українській романістиці. *Слово і час*. 2020. № 6 (714). С. 72–86.
3. Гарачковська О. Жанрові особливості інтерв'ю в сучасному інформаційному просторі. *Український інформаційний простір*. 2021. № 1(7). С. 86–93. URL: [https://doi.org/10.31866/2616-7948.1\(7\).2021.233879](https://doi.org/10.31866/2616-7948.1(7).2021.233879)
4. Гундорова Т. «Мартліттівський стиль»: жіноче читання, масова література і Ольга Кобилянська. *Гендерна перспектива*. Київ: Факт, 2004. С. 19-35.
5. Гундорова Т. Гендер і письмо. *Література плюс*. 2002. № 8. С. 2-3.
6. Гундорова Т. Післячорнобильська бібліотека. *Український літературний постмодернізм*. Київ : Комубук, 2025. 392 с.
7. *Гендер і культура* / за ред. В. Агеєвої, С. Оксамитної. Київ : Факт, 2001. 224 с.
8. Демська-Будзуляк Л. Гендерна інтерпретація жіночих та чоловічих образів в українській літературі кінця XIX – початку XX ст. (Новелістика, драматургія). *Слово і час*. 2006. № 4. С. 10–17.
9. Дні науки: XXXI науково викладацько-студентська конференція Національного університету «Острозька академія» (11 – 15 травня 2026 року, м. Острог). Острог: Вид-во Національного університету «Острозька академія», 2025. С. 36.
10. Зборовська Н. Перцепція феміністки у західноєвропейському дискурсі та українському письмі. *Слово і час*. 2005. № 2. С. 53–62.
11. Зборовська Н., Ільницька М. Феміністичні роздуми: На карнавалі мертвих поцілунків. Львів : Літопис, 1999. 336 с.

12. Кісь О. Жінка в традиційній українській культурі (друга половина XIX — початок XX століття). Львів : Інститут народознавства НАН України, 2008. 272 с.
13. Лешко У. Типи лонгвідів у сучасних онлайн-медіа: позитивні та негативні аспекти. Вісник львівського університету. Серія журналістика. 2025. № 56. С. 173–183.
14. Михайлин І. Л. Основи журналістики. Київ : Центр учбової літератури, 2011. 496 с.
15. Музика Т. А. Лонгвід як новий метод контентного представлення в медіях : кваліфікаційна (бакалаврська) робота зі спеціальності 061 «Журналістика» / Т. А. Музика. Тернопіль : Галицький фаховий коледж імені В'ячеслава Чорновола, 2017. 12 с.
16. Павличко С. Дискурс модернізму в українській літературі. Вид-во STRETOVYCH, «Основи», 2024. 632 с.
17. Павличко С. Чи потрібна українському літературознавству феміністична школа? Слово і час. 1991. № 6. С. 11–18.
18. Почепцов Г. Г. Медіакомунікації. Київ : Києво-Могилянська академія, 2022. 344 с.
19. Пронченко Я. Є. Специфіка жіночих образів у діалогії Григорія Гусейнова «Принцеси революції» : кваліфікаційна робота магістра спеціальності 014.01 «Середня освіта (Українська мова і література)» / Я. Є. Пронченко ; наук. кер. С. І. Ковпик. Кривий Ріг, 2019. URL: Електронний архів Криворізького державного педагогічного університету.
20. Улюра Г. Теоретико-методологічні засади гендерних студій з літературознавства. Гендерні студії в літературознавстві: навч. посібник Запоріжжя: Запорізький національний університет, 2008. С. 6-20.
21. Фемінізм / С. Д. Павличко ; упоряд. та передмов. В. Агєєвої. — К.: Видавництво Соломії Павличко "Основи", 2002. — 322 с.

22. Шарова Т.М. Жіноча проза: теоретичні засади визначення та класифікація. Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Харків, 2006. № 745. Серія «Філологія». Вип. 49. 214 с.
23. Шевченко В. Е. Конвергентність як основна ознака сучасних медіа. Держава та регіони. Серія: Соціальні комунікації. 2014. № 1–2. С. 151–154.
24. Шмельова Р., Квітка А. Жіноча проза як літературознавча проблема: художньо-прагматичний аспект. Молодий вчений. 2019. Т. 9, № 73. URL: <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2019-9-73-74>
25. Briggs M. E. Journalism Next: A Practical Guide to Digital Reporting and Publishing. CQ Press, 2015.
26. Butler J. Gender trouble: feminism and the subversion of identity. New York : Routledge, 1990. 172 с.
27. Hiippala T. The multimodality of digital longform journalism. Digital journalism. 2016. Т. 5, № 4. С. 420–442. URL: <https://doi.org/10.1080/21670811.2016.1169197>
28. Longhi R. R., Winqes K. The place of longform in online journalism: quality versus quantity and a few considerations regarding consumption. Brazilian journalism research. 2015. Т. 11, № 1. С. 104–121. URL: <https://doi.org/10.25200/bjr.v11n1.2015.808>
29. Phillips A. Politics of presence. Oxford University Press, Incorporated, 1998.
30. Project Management I. A Guide to the Project Management Body of Knowledge (PMBOK® Guide) – Seventh Edition and The Standar. Project Management Institute, 2021.
31. Quinn S., Filak V. Convergent Journalism an Introduction: Writing and Producing Across Media. Taylor & Francis Group, 2005. 240 с.
32. Ramya S., Shoba K. N. Digital storytelling: a modern paradigm to represent women in digital india. African and asian studies. 2025. С. 1–35. URL: <https://doi.org/10.1163/15692108-bja10050>.

33. Showalter E. A literature of their own. Princeton University Press, 1977.
URL: <https://doi.org/10.1515/9780691221960>.
34. Tom K. B. R. The Elements of Journalism. Guardian Books, 2003. 208 с.
35. Вживуть лише сексуальні. Як у молодій українській літературі змінювалися покоління, тригери аудиторії та наслідки срачів – від незалежності до війни. Розповідає Оксана Форостина. Бабель. URL: <https://babel.ua/texts/127153-vizhivut-lishe-seksualni-yak-u-molodiy-ukrajinskiy-literaturi-zminyuvalisya-pokolinnya-trigeri-auditoriji-ta-naslidki-srachiv-vid-nezalezhnosti-do-viyni-rozpovidaye-oksana-forostina>.
36. Від Сковороди до сьогодення: 100 знакових творів українською мовою. PEN Ukraine. URL: <https://pen.org.ua/vid-skovorody-do-sogodennya-100-znakovyh-tvoriv-ukrayinskoyu-movoyu>.
37. Європейська обсерваторія журналістики – ЕЮ. Лонгрід – це рушниця, що вистрілює декілька разів – редактор focus.ua. URL: <https://ua.ejo-online.eu/>.
38. Заблоцька О. Жіночі романи – легке читиво? Чому це не так. Suspilne Культура. URL: <https://suspilne.media/culture/1052315-zinoci-romani-legke-ctivo-comu-ce-ne-tak/>.
39. Машкова Я. Три роки стагнації. Як українські медіа зберігають гендерний дисбаланс – дослідження ІМІ. Інститут масової інформації. URL: <https://imi.org.ua/monitorings/try-roky-stagnatsiyi-yak-ukrayinski-media-zberigayut-gendernyj-dysbalans-doslidzhennya-imi-i67060>.
40. Надто романтична чи народжена бунтувати: якою є жінка в українській літературі. Elle. URL: https://elle.ua/stil-zhizni/blog_stil_zhizni/nadto-romantichna-chi-narodzhena-buntuvati--yakoyu-e-zhinka-v-ukrainskiy-literaturi/.
41. Ніколайчук І. Гендер і українська література після Євромайдану: явне, що стало явним. Гендер в деталях. URL: <https://genderindetail.org.ua/season-topic/gender-after-euromaidan/gender-i->

- ukrainska-literatura-pislya-evromaydanu-yavne-scho-stalo-yavnim-1341422.html.
- 42.Оксана Забужко: мені дуже пощастило з часом і місцем народження. Hromadske. URL: <https://hromadske.ua/suspilstvo/249869-oksana-zabuzko-meni-duze-poshchastylo-z-chasom-i-mistsem-narodzennia>.
- 43.Оксана Забужко: про російський імперіалізм, Захід, фемінізм і мовне питання. Ukraïner. URL: <https://www.ukrainer.net/zabuzhko/>.
- 44.Оксана Кісь: «Жінки – не слабка стаття». The Ukrainians. URL: <https://theukrainians.org/oksana-kis/>.
- 45.Основи медіаменеджменту : навчально-методичні матеріали. Тернопіль : Галицький фаховий коледж імені В'ячеслава Чорновола. URL: https://moodle.gi.edu.ua/pluginfile.php/8851/mod_resource/content/0/%D1%825.pdf.
- 46.Принципи тайм-менеджменту – стаття від «Тренд, навчальна студія». Освіта в Україні. URL: <https://www.education.ua/blog/49617/>.
- 47.У суспільстві непричетних (рецензія на «Вулицю причетних» Віри Курико). ЛітАкцент. URL: <https://litakcent.online/2021/01/18/u-suspilstvi-neprichetnih/>.
- 48.Феномен сучасної жіночої прози. Закарпатська обласна універсальна наукова бібліотека ім. Ф. Потушняка. URL: <https://www.biblioteka.uz.ua/vistavka/?presentation=187>.
- 49.100 знакових творів українською мовою за версією ПЕН-клубу. Creativity Ukraine. URL: <https://creativity.ua/life-and-culture/100-znakovih-tvoriv-ukrainskoju-movoju-za-versiieju-pen-kluby/>.
- 50.Book Reviews, Bestselling Books & Publishing Business News. Publishers Weekly. URL: <https://www.publishersweekly.com/>.
- 51.Kebeta.Agency. Що таке лонгрід (longread), використання лонгріду для створення контенту. URL: https://kebeta.agency/article/chto_takoe_longrid_longread.

- 52.Sensormedia. Українські революції та література. URL: <https://sensormedia.com.ua/books/ukrayinski-revolutsiyi-ta-literatura/>.
- 53.Sensormedia. Українські авторки про жінок у літературі. URL: <https://sensormedia.com.ua/books/pravo-na-imya-yak-zhinky-zminyuvaly-literaturu-i-yak-oczinyuyut-sytuacziyu-sogodni/>.
- 54.Snow Fall: The Avalanche at Tunnel Creek. The New York Times. URL: <https://www.nytimes.com/projects/2012/snow-fall/index.html#/?part=tunnel-creek>.
- 55.STUD-POINT. Жінки письменниці в українській літературі: Марія Матіос і Любов Голота. URL: https://stud-point.com/blog/istorii_ustpik_i_provaly/vidomi-ukrayinski-pysmennytsi-mariya-matios-i-lyubov-holota/.
- 56.WEBMAESTRO. Як написати захопливий лонгрід (long read). URL: <https://webmaestro.com.ua/ua/blog/long-read/>.

ДОДАТКИ

Додаток А

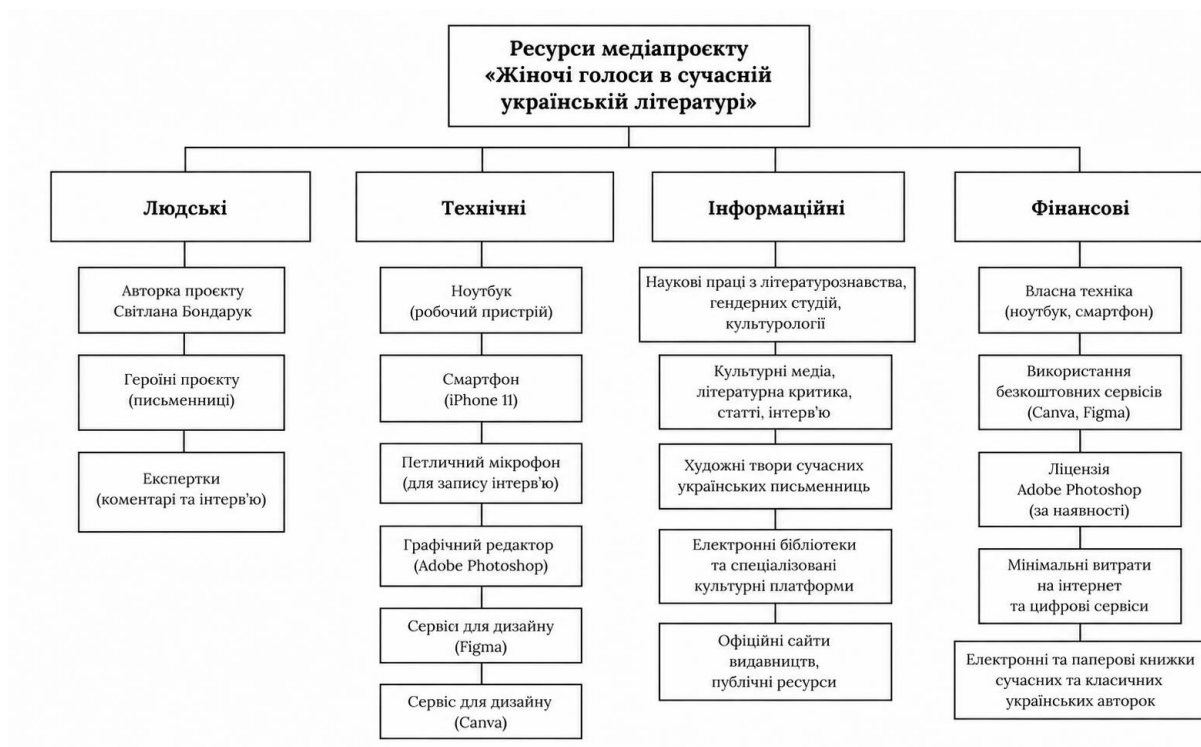

Рис. 2.3.1 RBS структура ресурсів